

9.

Na temelju članka 47. »Zakona o prostornom uređenju i gradnji« (»Narodne novine«, broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12), članka 14. stavka 1. alineje 2. i članka 31. »Statuta Grada Vrbovskog« (»Službene novine Primorsko-goranske županije«, broj 27/09, 31/09 i 43/10), Gradsko vijeće Grada Vrbovskog na 37. sjednici održanoj dana 28. veljače 2013. godine, donosi

IZVJEŠĆE o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013. - 2017.

Članak 1.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013. - 2017. godine sadrži sljedeće:

UVOD	3
I. POLAZIŠTA	3
I. 1. Osnova i ciljevi izrade Izvješća	3
I. 2. Zakonodavno - institucionalni okvir	3
I. 3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave	4
Geografska obilježja	4
Geološka obilježja	5
Demografska obilježja	5
Socijalno gospodarska struktura	8
I. 4. Jedinica lokalne samouprave u okviru prostornog uređenja županije	8
II. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TREDOVA PROSTORNOG RAZVOJA	9
II. 1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave	9
Korištenje zemljišta u naseljima	9
II. 2. Sustav naselja	13
Obilježja sustava naselja	13
II. 3. Gospodarske djelatnosti	14
II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom	18
Postojeća infrastrukturna opremljenost	18
II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja	25
II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji	28
III. ANALIZA IZRADE I PROVEDBE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA	33
III. 1. Izrada dokumenata prostornog uređenja	33
III. 2. Provedba dokumenata prostornog uređenja	36
III. 3. Provedba drugih razvojnih i programskih dokumenata	38
III. 4. Provedba zaključaka, smjernica i preporuka iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru jedinice lokalne samouprave	41
IV. PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE ODRŽIVOOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI	42
IV. 1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnog održivog razvoja u prostoru jedinice lokalne samouprave obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove	42
IV. 2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornog uređenja na razini jedinice lokalne samouprave	46
IV. 3. Prijedlog aktivnosti za unapređenje održivog razvoja u prostoru	48
V. IZVORI I BIBLIOGRAFIJA	50

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

VI. POPIS TABLIČNIH PRILOGA, KARTOGRAFSKIH PRILOGA I GRAFOVA	52
VI. 1. Tablice	52
VI. 2. Kartogrami	54
VI. 3. Grafovi	54

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

UVOD

U ovom Izvješću o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017. godine (dalje: Izvješće) upotrebljavaju se slijedeće kratice:

- NN - Narodne novine Republike Hrvatske
- SN PGŽ – Službene novine Primorsko – goranske županije
- Zakon - Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12)
- Pravilnik – Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 117/12)
- PPPPO - Prostorni plan područja posebnih obilježja
- PPPGŽ - Prostorni plan Primorsko - goranske županije (SN PGŽ 14/00, 12/05, 50/06, 08/09, 03/11)
- PPUG - Prostorni plan uređenja Grada Vrbovskog (SN PGŽ 41/05, 27/10, 31/10)
- UPU - Urbanistički plan uređenja
- UPU naselja Vrbovskog - Urbanistički plan uređenja naselja Vrbovskog (SN PGŽ 36/08)
- DPU - Detaljni plan uređenja
- IiD - izmjena i dopuna
- PGŽ - Primorsko – goranska županija tj. teritorijalno – upravna jedinica kao posebna jedinica regionalne samouprave
- Grad - Grad Vrbovsko tj. teritorijalno-upravna jedinica kao posebna jedinica lokalne samouprave
- Vrbovsko - naselje Vrbovsko, gradsko središte
- GP - građevinsko područje
- GPn - građevinsko područje naselja
- IGPn - izdvojeno građevinsko područje izvan naselja

I. POLAZIŠTA

I. 1. Osnova i ciljevi izrade Izvješća

Potreba izrade Izvješća utvrđena je Člankom 47. Zakona, a izrađuje se u odnosu na županijski prostorni plan, druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje županijske razine koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru Grada, prethodno izvješće o stanju u prostoru i dokumente prostornog uređenja Grada. Izvješće sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja, provedbe i trendova razvoja u prostoru, analizu provedbe dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata i prijedloge za unapređenje razvoja s osnovnim preporukama za naredno razdoblje. Izradom i donošenjem ovog Izvješća kao obveznog dokumenta praćenja stanja u prostoru stvaraju se preduvjeti za daljnju izradu svih dokumenata prostornog uređenja, eventualno potrebnih IiD istih, kao i procjenu potrebe izrade drugih strateških i razvojnih odluka i dokumenata na nivou Grada.

I. 2. Zakonodavno – institucionalni okvir

Izvješće je izrađeno u skladu sa Zakonom, Pravilnikom, te ostalom važećom zakonskom regulativom.

Izvješće je izrađeno na temelju dostupnih podataka prikupljenih od nadležnih državnih tijela, tijela jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima te dostupnih izvora i dokumentacije koja je detaljno navedena (popisana) u

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Poglavlju V. ovog Izvješća.

I. 3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave

Geografska obilježja

Grad ima vrijedan prometno – geografski položaj, kao osobito važna koncentracijska i čvoršta točka u Središnjem goranskom području ili Delničkom koridoru, najvažnijem i najtipičnijem dijelu Gorskog kotara.

Ovo područje je prijelazno gorsko područje između Središnje Hrvatske i Sjevernog Hrvatskog primorja, odnosno nalazi se, kao dio najmanjeg i najužeg spojnog hrvatskog dinarskog gorsko - planinskog spleta na prijelazu iz hrvatskog podunavskog pročelja prema jadranskom pročelju. Preko tog spojnog i uskog "hrvatskog prometnog koridora" poprečno se međusobno povezuju ta velika pročelja i dijelovi države radi potpunog i čvrstog integriranja cjelokupnog hrvatskog državnog teritorija.

U samostalnoj i neovisnoj hrvatskoj državi prema političko – teritorijalnoj podjeli iz 1992. i 1997. godine ova bivša općina nastavlja to biti najprije kao samostalna općina, a zatim kao Grad unutar PGŽ-a. Uredbom iz 1998. godine matičnom uredu Vrbovsko, osim istoimenog matičnog područja, još su pripojena matična područja dotadašnjih matičnih ureda Gomirje, Lukovdol, Moravice i Severin na Kupi, ali sve kao i do tada u sastavu ove jedinice lokalne samouprave.

Grad obuhvaća 65 naselja.

Naseljena mjesta smještena su uz nekadašnje magistralne putove: ceste Karolina i Lujzijana. Te su prometnice s jedne strane predstavljale izlaz na more za kontinentalne krajeve, a s druge strane su povezivale primorske krajeve s unutrašnjosti države. Zahvaljujući tome Grad se kroz povijest razvijao kao tranzitni i trgovački centar s djelatnostima gospodarenja i eksploatacije šuma, objektima drvne industrije, te pratećim obrtimi. U novije vrijeme tržište razvoja usmjeruju se na drvoprerađivačku djelatnost.

Na području Grada ističu se tri različita dijela nejednakе veličine, posebnih prirodnih značajki i gospodarskog značenja.

Na najvećem južnom sektoru prostora Grada, na potezu Moravice - Vrbovsko - Gomirje, koji predstavlja dio dugog Delničkog koridora ili središnjeg dijela Gorskog kotara, a nastavlja se dalje prema Ogulinsko - plaščanskoj podkapelskoj submontanoj udolini, prirodno geografska obilježja odgovaraju pravim goranskim značajkama. Istim se visokogorski karakter reljefa i krajolika, veoma su rasprostranjeni reljefno uravnjeni prostori - razmjerno veća proširenja i visoravni, jaka je zastupljenost krčevinskih prostora duž starih prometnica, što podrazumijeva otvorenost krajolika i njegovu lakšu prohodnost. Ima dinarski smjer pružanja stijena, udolina i grebena, tipičan krški reljef s uslojenim vapnenacim i dolomitnim stijenama, izmjena normalnih, fluviokrških i krških oblika. Prisutna je krška hidrografska cirkulacija, manje površinska, a više podzemna s relativno malim tokovima, s brojnim vrelima i ponorima, a od većih površinskih tokova ističe se Dobra (Ogulinska) koja teče tim područjem. Klima je kontinentalna s prijelazom u planinsku klimu. Zbog klimatskih razloga kratko je vegetacijsko razdoblje, pa su prilično ograničene poljodjelske mogućnosti kraja (stoka, mljeko, sijeno, kupus, krumpir). Ima relativno dosta kvalitetnog plodnog tla, te je prisutna jaka pošumljenost.

Granični severinski prostor je kupski sektor od naselja Severin na Kupi do Zdihova, ali i od Lukovdolske drage preko Močila i Jadrča do Osojnika, koji se nalazi na sjeveroistočnim rubnim dijelovima regije Gorskog kotara i Grada prema Pokuplju i Kordunu. Ima prijelazne goranske, ali i neke peripanonske značajke. Također prevladava dinarska struktura, gdje se izmjenjuju stijene vapnenac kog i dolomitnog sastava, što utječe na glavne reljefne i hidrografske značajke. Blago valovit plato, odnosno izrazita krška zaravan uz desnu obalu Kupe. Istim se brojne suhe, izdužene i zatvorene drage, razdolja i ponikve, prevladava

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

pokriveni boginjavi krš. Relativno pogodne agrarne mogućnosti kraja (mlijeko, sijeno, vinova loza). Izraziti kontrast ogoljenog i pošumljenog sektora. Postoje uvjeti za razvitak turizma (tranzitni, izletnički, lovni, ribolovni, rekreacijski, planinarski, manifestacijski i drugi).

Kompozitna dolina Kupe između izvorišta i Severina na Kupi, odnosno na području Grada između naselja Štefanci i Zdihova predstavlja izraziti goranski prostor, ali relativno malih apsolutnih visina i prilično izoliran. U kupskoj dolini se izmjenjuju mala kotlinska proširenja u nepropusnim stjenama i klisurski strmi sektori s kanjonskim strmim padinama u karbonatskim stjenama. Rijeka Kupa je do Severina na Kupi jedini relativno čisti veliki vodotok u zemljii s obiljem vode i brojnim brzacima. Pitome klimatske značajke, blaže temperaturne prilike, ali i veće količine padalina. Tlo plitko. Zastupljeno voćarstvo i stočarstvo. Bjelogorična šuma ima neku gospodarsku vrijednost. Nedirnuta priroda i ljepota krajolika. Kraj nepomućene ekološke ravnoteže. Granični prostor. Postoje inicijalni uvjeti za razvitak turizma (izletnički, planinarski, rekreacijski, lovački, ribolovni, manifestacijski i drugi).

Geološka obilježja

Karbonatni kompleks prostorno je prevladavajući u prostoru Gorskog kotara. Veći paleozojski masivi vidljivi su na površini između Kupjaka i Skrada, Skrada i Sušice, sjeverozapadno od Vrbovskog. Naslage verfenskog kata donjeg trijasa ustanovljene su kod Vrbovskog, u dolini Dobre. Naslage karničkog kata gornjeg trijasa vidljive su na površini oko opisanih paleozojskih masiva. Aluvijalne naslage ustanovljene su u dolinama oko korita aktivnih vodotoka Kupe i Dobre.

Područje Grada čine najvećim dijelom karbonatne stijene mezozoika i paleogena, te manjim dijelom naslage paleozojskih klastita i proluvijalno-fluvijalne naplavine.

Demografska obilježja

Demografski pokazatelji na području Grada temelje se na Popisu stanovništva iz 2011. godine (stanovništvo), odnosno prvim rezultatima Popisa stanovništva 2011. godine (kućanstva). Predmetni podaci razlikuju se od podataka analiziranih Demografskom studijom „Geografska i demografska obilježja, središnje uslužne funkcije i sustav središnjih naselja“ koju su izradili Tonko Radica, mr. geograf. znanosti iz Zagreba i tvrtka ADF d.o.o. iz Karlovca u travnju 2003. godine, a koja je izrađena kao posebna stručna podloga za donošenje PPUG-a. Prilikom izrade predmetne Studije uzeti su podaci iz Popisa stanovništva 1991. godine i prvi rezultati Popisa stanovništva 2001. godine.

RAZMJEŠTAJ I STRUKTURA STANOVNIŠTVA

2011. godine na području Grada u 65 naselja živjelo je 5.076 stanovnika, što znači da je u 10 godina Grad izgubio broj od čak 971 stanovnika (popis iz 2001. godine broji 6.047 stanovnika). Prosječna gustoća naseljenosti 2011. godine iznosila je samo 18,14 stanovnika/km².

Zbog svojeg središnjeg značenja i brojnih proizvodnih i uslužnih funkcija najnaseljenije je područje Vrbovskog, gdje je 2011. godine na 10,81 km² živjelo 1.673 stanovnika, prosječne gustoće naseljenosti 154,76 stanovnika/km².

Na području Grada nisu ravnomjerno razmještena naselja i stanovništvo, pa iz toga slijedi i različita gustoća naseljenosti u pojedinim njegovim dijelovima.

Od svih registriranih samostalnih naselja na području Grada 60 naselja su nastanjena, dok je pet naselja ostalo bez stanovnika (Gornji Vukšići, Lesci, Međedi, Podvučnik i Radočaj). Međutim, za ovo područje je karakteristična disperzna naseljenost, odnosno brojna naselja imaju ili su imala više dijelova naselja ili zaselaka. Tako je njihov broj bio nešto veći (70) nego ukupan broj samostalnih naselja (65). To se moralno odraziti na promjenu kretanja broja stanovnika i na malu prosječnu gustoću naseljenosti na ovom području.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Na području Grada došlo je do nešto veće koncentracije stanovništva i veće gustoće naseljenosti jedino oko Vrbovskog, te lokalnih središta Moravice i Severin na Kupi, dok su se stalno praznila rubna područja, posebno u sjeverozapadnom dijelu kupskog područja, kao i rubna krška i brdovita područja, gdje izumiru neka naselja ili zaseoci. Što su bili skromniji prirodni uvjeti i drugi od ljudi stvoreni izvori, koji osiguravaju egzistenciju stanovništvu i njihovim obiteljima te bila slabija prometna povezanost s razvojnim i radnim središtima, to je bila slabija naseljenost pojedinih manjih područja. Ta slabija naseljenost u ovom prostoru posebno zabrinjava, jer se radi o važnom strateškom kraju, pa se u procesu njegove obnove i izvjesnog oživljavanja tome mora posvetiti posebna pažnja.

Do I. svjetskog rata broj stanovnika Grada nikada nije bio manji od 10.000 stanovnika, dok poslije II. svjetskog rata ovo područje nikada više nije dostiglo taj broj stanovnika. Svoj najveći broj dosegao je 1890. godine kada je na tom području živjelo 11.920 stanovnika, dok je najmanji broj ostvario prema Popisu stanovništva 2011. godine kada je tu živjelo svega 5.076 stanovnika, tako da je indeks kretanja broja stanovnika u razdoblju 1890. – 2011. godine bio 42,58. Najveće povećanje broja stanovnika utvrđeno je između dva popisa u mirnodopskom razdoblju između dva svjetska rata, od 1921. – 1931. godine (+1.162 stanovnika, s indeksom kretanja 112,03). Najveće smanjenje broja stanovnika bilo je u 17-godišnjem razdoblju koje je obuhvatilo i II. svjetski rat, od 1931. – 1948. godine (-2.111 stanovnika, s indeksom kretanja 80,50), te u razdoblju između popisa stanovništva od 1991. – 2001. godine, koje je obuhvatilo i Domovinski rat (-1.481 stanovnika, s indeksom kretanja 80,33). Zatim slijedi razdoblje između popisa stanovništva od 1971. – 1981. godine (-1.067 stanovnika, s indeksom kretanja 87,31) i razdoblje između zadnja dva popisa stanovništva, od 2001. – 2011. godine (-971 stanovnika, s indeksom kretanja 83,94).

Najprije slabije gospodarske prilike, a posljednjih 20-tak godina promjena društvenog uređenja, ratna stradanja i tranzicijske prilike - razdoblje s negativnim rezultatima pretvorbe i privatizacije, uvjetovali su intenzivno iseljavanje stanovnika i čitavih obitelji iz ovog područja.

Na ovakvo kretanje broja stanovnika u posljednje vrijeme, utjecali su prema tome negativni suvremeni društveno - gospodarski procesi, koji su se odrazili na prirodnom kretanju stanovništva (natalitet, mortalitet, prirodni prirast/pad) i na demografski migracijski saldo (useljavanje i iseljavanje stanovništva). Tako je najprije stanovništvo raslo zbog visokog prirodnog priraštaja (predemigracijsko razdoblje i osobito u prethodnim kompenzacijskim poslijeratnim razdobljima), a zatim se smanjivalo, osobito kada dolazi do prirodnog pada stanovništva započetog još daleke 1971. godine (više umrlih nego rođenih) i negativnog migracijskog salda (više postojećeg stanovništva iseljava nego useljava novo stanovništvo).

Proces depopulacije jako je zahvatio područje Grada i utjecao na sve brže raslojavanje većine naselja. Više nema izrazito demografsko dinamičnih naselja koja stalno privlače novo stanovništvo. To se odnosi i na Vrbovsko i na ostala lokalna središta (Gomirje, Lukovdol, Moravice i Severin na Kupi), ali uglavnom i na njihova najbliža prigradska urbanizirana naselja, gdje su bili najpovoljniji uvjeti života i bila osigurana životna egzistencija njihovih stanovnika. Prema tome ostaje kao veoma aktualan problem demografska revitalizacija ovog područja.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Prilog Kartogram 1.1.1.A.1. Broj stanovnika nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 1.1.1.A.1. Broj stanovnika nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Graf 1.1.1.A.2. Indeks kretanja broja stanovnika nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Graf 1.1.1.A.3. Prirodni prirast stanovništva nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

RAZMJEŠTAJ I STRUKTURA DOMAĆINSTAVA

Državni zavod za statistiku nije objavio konačne rezultate Popisa stanovništva 2011. godine vezane za kućanstva, već samo za stanovništvo, te se u ovom poglavlju koriste prvi rezultati Popisa stanovništva 2011. godine (stanovništvo i kućanstva).

Popis stanovništva iz 1991. godine proveden je temeljem "Zakona o provođenju popisa stanovništva, domaćinstava, stanova i poljoprivrednih gospodarstava u 1991. godini" (NN 16/90 i 47/90) u kojem se ne koristi pojam kućanstva, već domaćinstva te isti nije definiran. Popis stanovništva iz 2001. godine proveden je temeljem "Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2001." (NN 64/00 i 22/01) u kojem se ne koristi pojam domaćinstva, već kućanstva. Kućanstvo je na isti način definirano i "Zakonom o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine" (NN 92/10) na temelju kojeg je proveden popis stanovništva iz 2011. godine.

Prema prvim rezultatima Popisa stanovništva 2011. godine, na području Grada nalazilo se je 2.032 kućanstava, a od toga ih je najviše smješteno u Vrbovskom (655 tj. 32,23%), a najmanje u naseljima Donji Vukšići i Štefanci (po 1 tj. 0,05%), dok su naselja Gornji Vukšići, Lesci, Međedi, Podvučnik i Radočaj bez stanovništva, pa time i bez kućanstava. U većini naselja vidljiv je negativan indeks pada broja kućanstva. Indeks rasta broja kućanstva u međupopisnom razdoblju od 2001. - 2011. godine vidljiv je u 17 naselja (26,15%) i to: Blaževci, Damalj, Draga Lukovdolska, Dragovići, Majer, Nadvučnik, Petrovići, Rim, Rtić, Smišljak, Štefanci, Topolovica, Tuk, Vučnik, Vukelići, Zaumol, Žakule. U međupopisnom razdoblju od 1991. - 2001. godine broj kućanstva/domaćanstva je smanjen sa 2.574 na 2.275 tj. 11,62%, pa je indeks pada broja kućanstva/domaćinstva iznosio 0,88. U međupopisnom razdoblju od 2001. - 2011. godine broj kućanstava je smanjen sa 2.275 na 2.032 tj. 10,68%, pa je indeks pada broja kućanstva iznosio 0,89. Smanjenje broja kućanstava/domaćinstva u skladu je sa smanjenjem broja stanovnika u međupopisnom razdoblju od 1991. - 2011. godine s 7.528 na 5.019 (prema prvim rezultatima Popisa stanovništva 2011. godine) tj. 33,33%. Pošto je smanjenje broja stanovnika nešto veće od smanjenja broja kućanstava/domaćinstva smanjen je i prosječan broj članova kućanstva/domaćinstva s 2,46 iz 1991. godine na 1,54 iz 2011. godine. Prosječan broj članova kućanstva/domaćinstva iskazuje se kao omjer broja stanovnika i broja stalno naseljenih stanova.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Prilog Tablica 1.1.1.B.1. Broj domaćinstva nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Graf 1.1.1.B.1. Broj domaćinstava nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 1.1.1.B.2. Indeks rasta broja domaćinstava nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 1.1.1.B.3. Prosječna veličina domaćinstva nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Socijalno gospodarska struktura

EKONOMSKI RAZVOJ

Postupak ocjenjivanja indeksa razvijenosti i stupnja razvijenosti provodi se temeljem "Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske" (NN 153/09) i "Uredbe o indeksu razvijenosti" (NN 63/10). Indeks razvijenosti izračunava se na temelju pet pokazatelja (stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskih prihoda jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku, općeg kretanja stanovništva i stope obrazovanosti) koji u različitim omjerima utječu na njegovu vrijednost. Stupanj razvijenosti izračunava se na temelju indeksa razvijenosti svake 3 godine. Na županijskoj razini, jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti prema prosjeku RH u: I. skupinu <75% prosjeka RH, II. skupinu od 75% do 100% prosjeka RH, III. skupinu od 100% do 125% prosjeka RH i IV. skupinu >125% prosjeka RH. Na lokalnoj razini, jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti prosjeka RH u: I. skupinu <50% prosjeka RH, II. skupinu od 50% do 75% prosjeka RH, III. skupinu od 75% do 100% prosjeka RH, IV. skupinu od 100% do 125% prosjeka RH i V. veća >125% prosjeka RH. "Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti" (NN 89/10) iz srpnja 2010. godine PGŽ je uvrštena u IV. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave, a Grad je uvršten u III. skupinu jedinica lokalne samouprave. Indeks razvijenosti PGŽ iznosi 142,32%, a indeks razvijenosti Grada iznosi 91,85%.

Prilog Tablica 1.1.2.A.1 Indeks razvijenosti + Tablica 1.1.2.A.2. Stupanj razvijenosti nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

I. 4. Jedinica lokalne samouprave u okviru prostornog uređenja županije

Grad se nalazi u sastavu PGŽ-a, gdje je prostorno druga po veličini jedinica lokalne samouprave. Zauzima površinu od 279,86 km², što čini 7,79% ukupne površine PGŽ-a. Smješten je na sjeveroistočnom području Gorskog kotara, te na zapadu graniči s općinama iz PGŽ-a: Mrkopalj, Ravna Gora, Brod Moravice i Skrad, na istoku s Karlovačkom županijom, a na sjeveru s Republikom Slovenijom.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

II. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TREDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

II. 1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave

Korištenje zemljišta u naseljima

POVRŠINA NASELJA

Na području Grada smješteno je 65 naselja. Naselje Osojnik s površinom od 2.861 ha, koje zauzima 10,22% površine Grada i naselje Vujnovići s površinom od 2.753 ha, koje zauzima 9,84% površine Grada jedina su naselja veća od 2.000 ha.

Većina naselja na području Grada (33 naselja tj. 50,77%) ima površinu 100-500 ha, te ona zauzimaju 7.572 ha tj. 27,06% površine Grada. Slijede ih naselja površine manje od 100 ha. Tih 15 naselja tj. 23,08% zauzimaju površinu od 593 ha tj. 2,12% površine Grada. 10 naselja tj. 15,38% ima površinu 500-1.000 ha te zauzimaju površinu od 6.428 ha tj. 22,97% površine Grada. Brojem su najmanje zastupljena naselja površine 1.000-2.000 ha (5 naselja tj. 7,69%), te ona zauzimaju površinu od 7.780 ha tj. 27,80% površine Grada i naselja površine veće od 2.000 ha iz prethodnog poglavlja.

Prilog Tablica 2.2.2.A.1. Površina naselja nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Kartogram 2.2.2.A.1. Površina naselja nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

GP

GP (GPn + IGPn) s površinom od 1.087,91 ha zauzimaju 3,89% površine Grada, od čega je 641,95 ha tj. 59,01% izgrađeni dio GP, a 445,96 ha tj. 40,99% neizgrađeni dio GP. Izgrađeni dio GP zauzima 2,29% površine Grada.

Na površinu od 1.087,91 ha GP dolazi oko 4,67 stanovnika, dok na površinu od 641,95 ha izgrađenog dijela GP dolazi oko 7,91 stanovnik.

GPn s površinom od 630,45 ha zauzimaju 2,25% površine Grada i 58,16% površine GP. Najveći udio GPn ima Vrbovsko (169,52 ha tj. 26,89% površine GPn) te je ono jedino naselje s više od 100 ha GPn. Slijedi naselje Moravice s površinom od 55,28 ha tj. 8,77% površine GPn, te je ono jedino naselje s 50-100 ha GPn. U većini naselja (52 tj. 80,00%) smješteno je 0-10 ha GPn te ona s površinom od 182,87 ha zauzimaju 29,00% GPn na području Grada. Slijedi ih 11 naselja tj. 16,92% s 10-50 ha GPn koja s površinom od 222,78 ha zauzimaju 35,34% GPn na području Grada.

Od 630,45 ha GPn na području Grada čak je 577,30 ha tj. 91,57% izgrađeni dio. Izgrađeni dio GPn smješten je u svim naseljima na području Grada, dok je neizgrađeni dio GPn smješten u 35 tj. 53,85% naselja na području Grada. Neizgrađeni dio GPn s površinom od 53,15 ha zauzima samo 8,43% GPn na području Grada.

PPUG je propisao obavezu izrade i donošenja UPU naselja Vrbovskog, koji je i donesen 2008. godine.

PPUG je izrađen sukladno Zakonu o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04). Tijekom izrade DPU 4 Vrbovsko – smještajni kapacitet (T1) i GPn, pristupilo se je i s njime povezanom izradom IiD PPUG-a. Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07) uvedeni su novi pojmovi ili su redefinirani stari, a koji se odnose na GP

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

(izgrađeni dio GP, neizgrađeni dio GP), te je PPUG u tom dijelu neusklađen sa Zakonom.

Prilog Tablica 2.2.2.B.1. Površina GPn nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Kartogram 2.2.2.B.1. Površina GPn nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Graf 2.2.2.B.1. Površina GPn nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 2.2.2.B.2. Površina i udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS + Tablica 2.2.2.B.3. Površina i udio izgrađenog dijela GP u odnosu na ukupnu površinu JLS + Tablica 2.2.2.B.4. Površina i udio neizgrađenog dijela GP u odnosu na ukupnu površinu GP + Tablica 2.2.2.B.5. Broj stanovnika po površini GP + Tablica 2.2.2.B.6. Broj stanovnika po površini izgrađenog dijela GP nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

IGPin

Osim područja za razvoj naselja za prostorni razvoj Grada veliku ulogu imaju površine za razvoj izvan naselja odnosno IGPin. Dok je u GPn stanovanje osnovna funkcija (namjena), a proizvodne, poslovne, ugostiteljsko-turističke, sportsko-rekreacijske i dr. namjene tek prateće funkcije, u IGPin stanovanje je zabranjeno (vidjeti Članak 2. Stavak 1. Točka 1.1. Zakona), a proizvodne, poslovne ugostiteljsko-turističke, sportsko-rekreacijske i dr. namjene su osnovne funkcije. Stoga su IGPin važna za pokretanje gospodarskog razvoja te podizanje kvalitete življjenja na području Grada.

IGPin s površinom od 457,46 ha zauzimaju 1,63% površine Grada i 42,05% površine GP. Među IGPin najzastupljenija su ona sportsko - rekreacijske namjene (R) koja zauzimaju 343,07 ha tj. 1,23% površine Grada, 74,99% IGPin, a broj stanovnika po površini IGPin sportsko – rekreacijske namjene iznosi 0,068. Po zastupljenosti ih slijede redom:

- IGPin proizvodne namjene (I) koja zauzimaju 30,00 ha tj. 0,11% površine Grada, 6,56% IGPin, a broj stanovnika po površini IGPin proizvodne namjene iznosi 0,006;
- IGPin poslovne namjene (K) koja zauzimaju 30,00 ha tj. 0,11% površine Grada, 6,56% IGPin, a broj stanovnika po površini IGPin poslovne namjene iznosi 0,006;
- IGPin infrastrukturne namjene (IS) koja zauzimaju 24,82 ha tj. 0,09% površine Grada, 5,42% IGPin, a broj stanovnika po površini IGPin infrastrukturne namjene iznosi 0,005;
- IGPin groblja (G) koja zauzimaju 10,07 ha tj. 0,04% površine Grada, 2,20% IGPin, a broj stanovnika po površini groblja iznosi 0,002;
- IGPin ugostiteljsko – turističke namjene (T) koja zauzimaju 9,27 ha tj. 0,03% površine Grada, 2,03% IGPin, a broj stanovnika po površini IGPin ugostiteljsko - turističke namjene iznosi 0,002;
- IGPin površine za iskorištavanje mineralnih sirovina (E) koja zauzimaju 7,17 ha tj. 0,03% površine Grada, 1,57% IGPin, a broj stanovnika po površini IGPin površine za iskorištavanje mineralnih sirovina iznosi 0,019;
- IGPin površine farma (F) zauzimaju 2,42 ha tj. 0,01% površine Grada, 0,53% IGPin, a broj stanovnika po površini IGPin površine farma iznosi 0,0005;
- IGPin površine za uzgajališta (H) koja zauzimaju 0,64 ha tj. 0,002% površine Grada, 0,14% IGPin, a broj stanovnika po površini IGPin površine uzgajališta iznosi 0,0001.

Maksimalne površine IGPin gospodarske tj. proizvodne (I), poslovne (K) i ugostiteljsko-turističke namjene (T) utvrđene su Tablicom 10 Članka 63. PPPGŽ-a te ih stoga nije moguće utvrditi (I) odnosno povećati (K i T) IiD PPUG-a bez prethodne IiD PPPGŽ-a. Međutim, kako je u tijeku izrada novog PPPGŽ-a (završena javna rasprava), prijedlogom

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Plana predložene su nove maksimalne površine navedenih namjena.

IGPin smještena su u 26 od 65 naselja na području Grada (40,00%).

Od ukupno 343,07 ha IGPin sportsko - rekreacijske namjene (R), čak je 340,98 ha (99,39%) neizgrađeni dio. Razlog tome je što su sve zone utvrđene PPUG-om iz 2005. godine. IGPin sportsko – rekreacijske namjene (R) podijeljena su na centar za zimske sportove (R1), streljište (R2), rekreacija (R3), golf (R4) i rekreacija i odmor s ugostiteljskim sadržajima (R5). Najveću površinu zauzima centar za zimske sportove (R1₁) u naseljima Jablan – Vujnovići, površine 182,50 ha tj. 53,20% IGPin sportsko-rekreacijske namjene (R) i centar za zimske sportove (R1₂) u naselju Jablan, površine 80,86 ha tj. 23,57% IGPin sportsko-rekreacijske namjene (R). U naselju Nadvučnik nalazi se streljište (R2), površine 5,78 ha tj. 1,68% IGPin sportsko-rekreacijske namjene (R). Zone rekreacije (R3) nalaze se u naseljima Severin na Kupi ((R3₁) površine 1,12 ha tj. 0,33% IGPin sportsko-rekreacijske namjene (R)), Klanac ((R3₂) površine 1,03 ha tj. 0,30% IGPin sportsko-rekreacijske namjene (R)), Gomirje ((R3₃) površine 1,09 ha tj. 0,32% IGPin sportsko-rekreacijske namjene (R)) i Blaževci ((R3₄) površine 2,17 ha tj. 0,63% IGPin sportsko-rekreacijske namjene (R)). U naseljima Rim – Zdihovo – Liplje planiran je golf (R4), površine 61,68 ha tj. 17,98% IGPin sportsko-rekreacijske namjene (R). Površine rekreacije i odmora s ugostiteljskim sadržajima (R5) planirane su u naselju Severin na Kupi – Damalj ((R5₁) površine 4,81 ha tj. 1,40% IGPin sportsko-rekreacijske namjene (R)) i naselju Musulini ((R5₂) površine 2,04 ha tj. 0,59% IGPin sportsko-rekreacijske namjene (R)). Jedino su streljište (R2) u naselju Nadvučnik i rekreacija (R3₃) u naselju Gomirje izgrađene, dok su sve ostale zone u potpunosti neizgrađene.

Prema PPUG-u za zone (R1₁), (R1₂), (R4) propisana je obaveza izrade i donošenja UPU-a, od kojih je izrađen samo UPU za zonu (R1₁). UPU 8 skijalište Bijela kosa1 – centar za zimske sportove (SN PGŽ 31/07). Za navedenu zonu u tijeku je izrada IiD UPU-a (Odluka o izradi IiD UPU 8 objavljena je u SN PGŽ 15/10). Za zone (R2), (R3₃), (R3₄), (R5₁) i (R5₂) propisana je izrada DPU-a. Za zone (R3₁) i (R3₂) nije propisana izrada prostornog plana.

Od ukupno 30,00 ha IGPin proizvodne namjene (I) samo je 2,60 ha (8,67%) neizgrađeni dio. Površinom su najveće dvije zone u Vrbovskom, (I₁) površine 15,16 ha tj. 50,53% IGPin proizvodne namjene (I) i (I₂) površine 7,82 ha tj. 26,07% IGPin proizvodne namjene (I). Ostale zone nalaze se u naselju Moravice (I₃), površine 2,44 ha tj. 8,13% IGPin proizvodne namjene (I), naselju Nadvučnik (I₄), površine 0,60 ha tj. 2,00% IGPin proizvodne namjene (I), naselju Tuk (I₅), površine 1,09 ha tj. 3,63% IGPin proizvodne namjene (I), naselju Klanac (I₆), površine 1,51 ha tj. 5,03% IGPin proizvodne namjene (I) i naselju Gomirje (I₇), površine 1,38 ha tj. 4,60% IGPin proizvodne namjene (I). IGPin proizvodne namjene I₁, I₂, I₃, I₄, I₇ su u potpunosti izgrađene, dok su IGPin proizvodne namjene I₅, I₆ u potpunosti neizgrađene.

Prema PPUG-u za zone (I₁), (I₂), (I₃) i (I₆) propisana je obaveza izrade i donošenja UPU-a, dok je za zone (I₅) i (I₇) propisana obaveza izrade i donošenja DPU-a. Izrađen je samo DPU za zonu (I₇) – DPU 2 zona proizvodne namjene (I₇) Gomirje (SN PGŽ 27/11). Za zonu (I₄) nije propisana izrada prostornog plana. U tijeku je izrada novog PPPGŽ-a (završena javna rasprava), te je novim prijedlogom Plana maksimalna ukupna površina zona poslovne namjene na području Grada, smanjena sa 30,00 ha na 13,00 ha.

Od 30,00 ha IGPin poslovne namjene (K) čak je 29,48 ha, tj. 98,27% neizgrađeni dio. Razlog tome je što su sve zone definirane PPUG-om iz 2005. godine. Površinom je najveća poslovna zona u Vrbovskom (K₁), površine 14,17 ha tj. 47,23% IGPin poslovne namjene (K), potpuno neizgrađena. U Vrbovskom se nalazi još jedna manja poslovna zona (K₂), površine 3,44 ha tj. 11,47% IGPin poslovne namjene (K), također potpuno neizgrađena. Ostale zone nalaze se u naselju Rim ((K₃), površine 6,00 ha tj. 20,00% IGPin poslovne namjene (K)), naselju Blaževci ((K₄), površine 4,57 ha tj. 15,23% IGPin poslovne namjene (K)) i naselju Moravice ((K₅), površine 1,82 ha tj. 6,07% IGPin poslovne namjene (K)). IGPin poslovne

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

namjene (K_3), (K_5) u potpunosti su neizgrađene, dok je IGPin proizvodne namjene (K_4), izgrađeno samo 0,52 ha (11,38%).

Prema PPUG-u za zone (K_1), (K_3), (K_4) i (K_5) propisana je obaveza izrade i donošenja UPU-a, dok je za zonu (K_2) propisana obaveza izrade i donošenja DPU-a. Izrađen je samo UPU za zonu (K_1) - UPU 6 gospodarska zona poslovne namjene (K_1) – Vrbovsko (SN PGŽ 31/07). U tijeku je izrada novog PPPGŽ-a (završena javna rasprava), te je novim prijedlogom Plana maksimalna ukupna površina zona poslovne namjene na području Grada, smanjena sa 30,00 ha na 29,00 ha.

Od ukupno 24,82 ha IGPin infrastrukturne namjene (IS), na izgrađeni dio otpada 14,15 ha (57,01%), dok na neizgrađeni dio otpada 10,67 ha (42,99%). Površine infrastrukturne namjene nalaze se u naselju Moravice (IS₁), površine 13,83 ha tj. 55,72% IGPin infrastrukturne namjene (IS), naselju Žakule (IS₂), površine 0,33 ha tj. 1,33% IGPin infrastrukturne namjene (IS), naselju Tuk (IS₃), površine 2,25 ha tj. 9,07% IGPin infrastrukturne namjene (IS) i naseljima Vrbovsko - Tuk (IS₄), površine 8,42 ha tj. 33,92% IGPin infrastrukturne namjene (IS). IGPin infrastrukturne namjene (IS₁) i (IS₂) u potpunosti su izgrađene, dok su IGPin infrastrukturne namjene (IS₃) i (IS₄) u potpunosti neizgrađene.

PPUG-om je samo za zonu (IS₄) propisana obaveza izrade i donošenja DPU-a.

Od 9,27 ha IGPin ugostiteljsko-turističke namjene (T), 4,41 ha (47,57%) otpada na neizgrađeni dio. IGPin ugostiteljsko-turističke namjene (T) podijeljena su na smještajni kapacitet (T1) i na kampove (T2). Smještajni kapacitet (T1) nalazi se u naselju Hambarište, površine 4,86 ha (52,43% IGPin ugostiteljsko – turističke namjene (T)), potpuno izgrađena. Kampovi se nalaze u naselju Severin na Kupi (T2₁), površine 2,46 ha (26,54% IGPin ugostiteljsko – turističke namjene (T)) i naselju Klanac (T2₂), površine 1,95 ha (21,04% IGPin ugostiteljsko – turističke namjene (T)). Oba IGPin ugostiteljsko-turističke namjene (T2₁) i (T2₂) su u potpunosti neizgrađena, a smješteni su uz rijeku Kupu, što govori da će se razvoj turizma usmjeriti na prirodne ljepote na području Grada.

Za sve zone propisana je obaveza izrade i donošenja DPU-a, od kojih je izrađen DPU za smještajni kapacitet (T1) i GPn – DPU 4 Vrbovsko i s njime povezanih IiD PPUG-a (SN PGŽ 27/10, 31/10). U tijeku je izrada novog PPPGŽ-a (završena javna rasprava), te je novim prijedlogom Plana maksimalna površina ugostiteljsko – turističke namjene (T) ostala ista (10,00 ha) s time da je predložena nova preraspodjela površina unutar samih T zona.

2 IGPin površine za iskorištanje mineralnih sirovina (E1) smještena su u naselju Hambarište, jedno površine 3,25 ha tj. 45,33% IGPin površine za iskorištanje mineralnih sirovina i drugo površine 3,92 ha tj. 54,67% IGPin površine za iskorištanje mineralnih sirovina.

1 IGPin površina farme (F) nalazi se u Vrbovskom, površine 2,42 ha, od čega je sve izgrađeni dio. PPUG-om je za navedenu zonu propisana obaveza izrade i donošenja DPU-a.

2 IGPin površine uzgajališta (H) nalaze se u naselju Tići, (H₁), površine od 0,33 ha tj. 51,56% IGPin površine uzgajališta i naselju Vujnovići (H₂), površine od 0,31 ha tj. 48,44% IGPin površine uzgajališta, obje potpuno izgrađene. Za obje zone je PPUG-om propisana obaveza izrade i donošenja DPU-a. U tijeku je izrada novog PPPGŽ-a (završena javna rasprava), te je novim prijedlogom Plana definirano samo IGPin površine uzgajališta (H₁) u naselju Tići.

Iako zauzimaju malu površinu od 10,07 ha IGPin groblja (G) su najbrojnija IGPin, od toga je 5,40 ha (53,62%) izgrađeni dio, a 4,67 ha (46,38%) neizgrađeni dio. Ukupno 19 IGPin groblja (G) smješteno je u 17 od 65 naselja tj. 26,15% naselja na području Grada. Najveće je groblje Vrbovsko (G₁₇), površine 3,07 ha (30,49% IGPin groblja (G)). PPUG-om je za IGPin groblje (G₂) u naselju Dokmanovići i IGPin groblje (G₃) u naselju Gomirje propisana obaveza izrade i donošenja DPU-a. IGPin groblje (G₁₇) i IGPin groblje (G₁₈) ova u Vrbovskom, nalaze se unutar obuhvata UPU naselja Vrbovsko, te je istim propisana obaveza izrade i donošenja

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

DPU-a za groblje (G₁₇).

Prilog Tablica 2.2.3.A.1. Ukupna površina IGPin (izgrađeni dio + neizgrađeni dio) + Tablica 2.2.3.A.2. (2.2.3.A.2a+2.2.3.A.2b+2.2.3.A.2c+2.2.3.A.2d+2.2.3.A.2e) Površina i udio površine IGPin pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGPin nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Graf 2.2.3.A.2. (2.2.3.A.2a+2.2.3.A.2b+2.2.3.A.2c+2.2.3.A.2d+2.2.3.A.2e) Površina i udio površine IGPin pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGPin nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

II. 2. Sustav naselja

Obilježja sustava naselja

RAZMJEŠTAJ, GUSTOĆA NASELJA I NASELJENOST

Na području Grada (površine 279,86 km²) nalazi se 65 naselja, pa je gustoća naselja na području Grada 232,86 naselja/1.000 km². Vrbovsko je središte Grada u kojem živi 1.673 stanovnika tj. 33,00% stanovnika Grada, dok u preostalih 64 naselja živi 3.403 stanovnika tj. 67,00% stanovnika Grada. Iako je opća gustoća naseljenosti Grada 18,14 stanovnika/km², najveću gustoću naseljenosti ima naselje Nikšići (250,00 stanovnika/km²) i naselje Moravice (180,17 stanovnika/km²), a najmanju gustoću naseljenosti ima naselje Kamenisko (0,87 stanovnika/km²) i naselje Matići (2,33 stanovnika/km²). Samo naselja Dokmanovići, Donji Vukšići, Moravice, Nikšići, Severin na Kupi, Vrbovsko, Žakule imaju gustoću naseljenosti veću od 50 stanovnika/km².

Prilog Tablica 2.2.1.A.1. Broj naselja + Tablica 2.2.1.A.2. Gustoća naselja nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 2.2.1.A.3. Gustoća naseljenosti nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Kartogram 2.2.1.A.3. Gustoća naseljenosti nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

SUSTAV NASELJA PREMA FUNKCIJI NA LOKALNOJ RAZINI

Demografskom studijom "Geografska i demografska obilježja, središnje uslužne funkcije i sustav središnjih naselja" (izradili Tonko Radica, mr. geograf. znanosti iz Zagreba i tvrtka ADF d.o.o. iz Karlovca u travnju 2003. godine) koja je izrađena kao posebna stručna podloga za donošenje PPUG-a utvrđen je planirani sustav središnjih naselja (ona naselja koja razvijaju središnje funkcije i pružaju drugima usluge). Razvitak središnjih naselja i njihova hijerarhijska diferencijacija nisu statički već izrazito dinamički proces podložan stalnim promjenama i pod utjecajem društvenog, gospodarskog, političkog, demografskog, prometnog i prostornog razvijatka. Na temelju uspostavljene nove političko-teritorijalne podjele u Republici Hrvatskoj, demografskih obilježja u prostoru zemlje, gospodarske razvijenosti i razmještaja brojnih uslužnih djelatnosti svrstanih u 14 svojstvenih temeljnih skupina središnjih uslužnih funkcija dolazi se do prijedloga planiranog sustava središnjih naselja i uspostavljanja sljedećih hijerarhijskih odnosa između pojedinih stupnjeva (kategorija) središnjih naselja do 2015. godine:

- središte Grada (međuopćinsko i nadlokralno središte): Vrbovsko;
- središte Grada (važnije lokalno središte): Gomirje, Moravice, Lukovdol, Severin na Kupi;

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

- manje lokalno (pomoćno središte): Jablan, Ljubošina, Dokmanovići, Plemenitaš, Veliki Jadrč;
- naselje s pojedinačnim središnjim funkcijama: Hambarište, Stubica, Musulini, Radoševići, Vučinići, Petrovići, Nadvučnik, Draga Lukovdolska, Blaževići, Močile, Damalj, Zdihovo, Osojnik.

Ovako ustrojeni sustav središnjih naselja na teritoriju Grada zahtjevat će bolju prometnu povezanost između pojedinih lokalnih cjelina, samostalnih naselja i njihovih manjih lokalnih središta na ovom području Grada, a naročito bitno poboljšanje prometnih veza prema Vrbovskom, ali i s naseljima u susjednim jedinicama lokalne samouprave (na pr. Brod Moravice i drugi), a zatim prema Rijeci, Delnicama, Ogulinu, Karlovcu i Zagrebu.

Prilog Kartogram 2.2.1.A.4. Broj i udio naselja prema funkciji nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 2.2.1.A.4. Broj i udio naselja prema funkciji nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

II. 3. Gospodarske djelatnosti

PROIZVODNJA

Na razvitak gospodarstva presudno je značenje imao povoljan zemljopisno – prometni položaj. Dosadašnja izgradnja proizvodnih kapaciteta, objekata prometa i infrastrukture, te naselja nastala je kao posljedica prolaza glavnih državnih okosnica razvoja: srednjeeuropskog pravca (Rijeka – Zagreb – Podunavlje). Opći negativni trendovi gospodarskih prilika (pad zaposlenosti i sl.) imaju odraza i na prostor Grada.

Na području Grada nalaze se površine za proizvodnju: proizvodne zone (I), poduzetničke zone (K), poljoprivredne površine (P) i šumske površine (Š).

U proizvodnim zonama smještaju se sadržaji s proizvodnim djelatnostima koje obuhvaćaju industrijske, obrtničke, gospodarske pogone svih vrsta, prateće skladišne prostore. PPUG-om je na području Grada planirano 7 IGPin gospodarske – proizvodne namjene (I), detaljno opisanih u Poglavlju II.1. ovog Izvješća.

U poslovnim zonama smještaju se sadržaji s poslovnim namjenama – pretežito trgovачki, pretežito uslužni, komunalno servisni, manjim proizvodnim djelatnostima – obrnštvo, prema potrebi i prateći skladišni prostor. PPUG-om je na području Grada planirano 5 IGPin gospodarske – poslovne namjene (K) detaljno opisanih u Poglavlju II.1. ovog Izvješća.

2007. godine osnovan je Poduzetnički centar d.o.o. Vrbovsko s ciljem pružanja potpore poduzetnicima na području Grada u poduzetničkim kreditima i razvoja poslovne zone. 2012. godine isti je pripojen tvrtki Komunalac d.o.o. Vrbovsko.

Gospodarski razvitak potrebno je bazirati na razvoju malih i srednjih poduzeća u privatnom vlasništvu, te poticajnim mjerama podržavati razvoj sljedećih djelatnosti industrije: primarna i finalna prerada drva, osobito proizvodnja građevinske stolarije, proizvodnja pokućstva, prerada oblovine; prehrambena industrija, osobito prerada primarnih poljoprivrednih proizvodnih proizvoda lokalnog tržišta (mljeko, meso, krumpir i druge povrtnarske kulture); proizvodnja ostalih (propulzivnih) proizvoda, sukladno trendovima novog tehnološkog razvijenih širem izvoznom tržištu.

Prema Fininim podacima iz 2010. godine, u Gradu je od ukupno 86 poduzetnika njih više od 50% poslovalo sa gubitkom. Iako najzastupljenije djelatnosti, prerađivačka industrija i trgovina posluju s gubitkom, dok najveću dobit ostvaruju prijevoz i skladištenje. Ukupna zaposlenost se smanjila u odnosu na 2009. godinu sa 369 zaposlenika na 320.

Ukupni broj obrtnika prema podacima Udrženja obrtnika Vrbovsko u 2010. godini je

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

iznosio 152 obrtnika, najviše u proizvodnim i uslužnim djelatnostima. Zastupljenost djelatnosti usluga smještaja i ugostiteljstva, te poljoprivrednih i drugih uslužnih djelatnosti je mala i nedovoljna za skladan razvoj Grada i za veću zaposlenost stanovništva.

Od većih industrijskih subjekata najznačajniji su pogoni drvne industrije u Vrbovskom, te pogoni prehrambene industrije Sljemena – u stečaju. Bogatstvo prostora šumom u prošlosti je rezultiralo velikim brojem pilana. Dobar dio danas nije u funkciji, no tijekom 2011. godine domaći investitor preuzeo je cijeli kompleks bivše drvne industrije Vrbovsko d.d. Dodatno pilana koja je u vlasništvu Hrvatskih šuma dat će se u najam talijanskom investitoru radi proizvodnje panela i sličnih proizvoda. Prolaz prometnica državnog značaja (autoput Rijeka – Zagreb, željeznička pruga MG1, državna cesta D3) poticao je djelatnosti i zapošljavanje u gospodarskoj grani promet i veze.

Na području Grada postoje dovoljni resursi poljoprivrednog zemljišta (na temelju PPUG-a 3.416,34 ha tj. 12,21% površine Grada), ali se poljoprivredom aktivno bavi samo 141 stanovnik (prema Popisu stanovništva 2001. godine). Manje površine poljoprivrednih kultura nalaze se oko većine naselja. U strukturi poljoprivrednih kultura Grada, kao i Gorskog kotara, dominiraju travnjačke površine (livade i pašnjaci). Oranične površine, njihov broj i veličina kontinuirano se smanjuje usporedno sa smanjenjem poljoprivrednog stanovništva i njihovom migracijom u veće gravitacijske centre. Napuštene oranične površine spontanim zatravnjivanjem prelaze u travnjačke površine. Ovaj proces može se zaustaviti jedino revitalizacijom poljoprivredne proizvodnje čiji bi glavni pokretač bilo stočarstvo zbog izvanredno povoljnih agroekoloških uvjeta za proizvodnju voluminozne krme na ovom području. Stoga i uzgoj ratarskih kultura i njegovo intenziviranje treba sagledati isključivo u funkciji povećanja stočarske proizvodnje (mesa, sira, mlijeka).

Razvoj poljoprivrede treba temeljiti na poticanju okrupnjivanja zemljišnih posjeda. Područje Grada obiluje rascjepkanim srednje velikim zemljišnim posjedima, a uvjet za pokretanje velikog uzgoja poljoprivrednih kultura i proizvodnje su poljoprivredne površine iznad 40 ha. Razvoj poljoprivrede treba temeljiti i na poticanju eko uzgoja i proizvodnje hrane.

Prema PPUG-u, na području Grada postoji farma u Vrbovskom, površine 2,42 ha.

Na području Grada djeluje Centar za brdsko-planinsku poljoprivredu PGŽ-a (CBPP) koji potiče poljoprivrednu proizvodnju, što je detaljno opisano u Poglavlju III.3. ovog Izvješća.

Na području Grada postoje značajni resursi u vidu šumskog zemljišta (prema PPUG-u 18.961,60 ha tj. 67,75% površine Grada), pa je šumarstvo značajna gospodarska djelatnost. Znatan dio šuma je u privatnom vlasništvu. Na području Grada šumama gospodari Šumarija Vrbovsko i Šumarija Gomirje, koje donose planove gospodarenja i za privatne šume. Šumama se gospodari temeljem šumskogospodarske osnove, prema načelu trajnosti, kojim se godišnji etat treba osiguravati obilježavanjem i sjećom suhih i bolesnih stabala za ogrijevno drvo, čime se poboljšava iskoristivost tehničkog drveta, zdravstveno stanje šuma i omogućava obnovljivost šumskog fonda. Njihova eksplotacija je u prvom razdoblju usmjerena na sjeću i primarnu preradu drva, ali jedan od ciljeva je sprovoditi finalizaciju proizvoda od drveta (namještaj, građevinska stolarija i dr.).

Lovstvo kao komercijalno – rekreativna djelatnost i u funkciji turizma razvijeno je na cijelom području Grada. Također, ustanovljena su „Zajednička lovišta” - županijska kojima gospodari PGŽ i „Državna lovišta” u vlasništvu Države kojima gospodari PGŽ. Lovištima se gopodari u skladu s lovno gospodarskom osnovom za svako lovište.

ENERGETSKI I VODNOGOSPODARSKI SUSTAV

Na području Grada nema postrojenja za proizvodnju električne energije, ali je PPUG-om planirana gradnja HE Dol na rijeci Kupi, u naselju Štefanci. Predmetna HE planirana je i

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Strategijom prostornog uređenja RH.

Područje Grada opskrbljuje se vodom iz pet izvorišta; izvorišta Ribnjak, izvorišta Javorova kosa, izvorišta Draškovac, izvorišta Topli potok i jednog izvorišta na području općine Skrad. Vodoopskrba se odvija putem gradskog komunalnog poduzeća ("Komunalac d.o.o. Vrbovsko). Zone sanitарne zaštite izvorišta na području Grada određene su Odlukom o zonama sanitарne zaštite izvorišta vode za piće na području Gorskog Kotara (SN PGŽ 23/04, Glasnik Karlovačke županije 38/04).

Prema PPUG-u, na području Grada postoje dva slatkovodna ribnjaka u naselju Tići, površine 0,33 ha i naselju Vujnovići, površine 0,31 ha.

Na području Grada nema mineralnih i geotermalnih izvora.

Područjem Grada prolaze dva vodotoka: rijeka Dobra i rijeka Kupa, te Kamačnik kao pritok rijeke Dobre.

TRGOVINA, OBRT I SKLADIŠTA

Na području Grada, PPUG-om je utvrđeno 7 IGP-in proizvodne namjene (I) i 5 IGP-in poslovne namjene (K). U proizvodnim zonama smještaju se sadržaji s proizvodnim djelatnostima koje obuhvaćaju industrijske, obrtničke, gospodarske pogone svih vrsta, prateće skladišne prostore. U poslovnim zonama smještaju se sadržaji s poslovnim namjenama – pretežito trgovci, pretežito uslužni, komunalno servisni, manjim proizvodnim djelatnostima – obrnštvo, prema potrebi i prateći skladišni prostor. IGP-in proizvodne namjene (I) i IGP-in poslovne (K) namjene detaljno su opisana u Poglavlju II.1. ovog Izvješća.

Prodavaonice - trgovine mješovitom robom i neke specijalističke trgovine nalaze se u Vrbovskom, lokalnim središtima Gomirje, Moravice, Lukovdol i Severin na Kupi, a prodavaonice – trgovine mješovitom robom i u nekim drugim naseljima, ali se njihov broj često mijenja, jer se jedne otvaraju, a druge zatvaraju prema potrebi.

Na području Grada nalaze se klasične obrtničke uslužne tvrtke i radionice, tvrtke koje pružaju razne usluge gospodarstvu, domaćinstvima i stanovništvu, ali i turistima i drugim tranzitnim putnicima, kao što je popravak automobila, uredskih strojeva, televizora i radio aparata, strojeva za domaćinstvo, kemijске čistionice, razni servisi i usluge, kao informatički, finansijski, knjigovodstveni, pogrebni i drugi, pa osobne usluge, kao što su brijači, frizeri, postolari, krojači, urari i brojni drugi. Takvih na ovom području ima nekoliko desetaka, prvenstveno u Vrbovskom, ali i u ponekom lokalnom središtu.

TURIZAM, SPORT I REKREACIJA

Na području Grada postoje svi preduvjeti za razvoj zimskog, ljetnog, kulturnog, vjerskog i agro turizma. Temelj za razvoj zimskog turizma je izgradnja skijališta Bijela kosa. Osnovano je trgovacko društvo Bijela kosa d.o.o. Vrbovsko koje je 2012. godine pripojeno tvrtki Komunalac d.o.o. Vrbovsko. Izrađena je Studija o utjecaju projekta na okoliš, Studija gospodarske opravdanosti izgradnje centra Bijela kosa, UPU (UPU8 – skijalište Bijela kosa 1 – centar za zimske sportove (SN PGŽ 31/07)), idejno rješenje centra Bijela kosa, ishođena je lokacijska dozvola, izrađeni su glavni i izvedbeni projekti za skijaške staze i dovod infrastrukture do skijališta. Riješeni su imovinsko – pravni odnosi, tj. završen je postupak izvlaštenja, ishođene su građevinske dozvole, šuma na trasi skijaške staze je posjećena, te su započeti i završeni tijekom 2011. godine radovi na dovodu infrastrukture od naselja Jablan do centra Bijela kosa. U tijeku je izrada LiD UPU8 – skijalište Bijela Kosa 1 – centar za zimske sportove (Odluka o izradi SN PGŽ 15/10). Nakon njegove izgradnje očekuje se brzi razvoj ostalih hotelskih, ugostiteljskih i servisnih djelatnosti na cijelom području Grada, koji će ovaj kraj pretvoriti u jedan od najrazvijenijih dijelova Hrvatske.

Osim skijališta Bijela kosa 1, PPUG-om je na području Grada planirano još 9 IGP-in sportsko – rekreativske namjene (R), koja su detaljno opisana u Poglavlju II.1. ovog Izvješća.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

PPUG-om su na području Grada planirana 3 IGPIn ugostiteljsko – turističke namjene (T), detaljno opisana u Poglavlju II.1. ovog Izvješća.

Županijska skupština PGŽ-a je 2006. godine prihvatile "Glavni plan razvoja turizma PGŽ" (izradilo Sveučilište u Rijeci 2005. godine) koji predstavlja polazište za njegov razvoj. Ciljevi i prioriteti razvoja turizma usmjereni su na poticanje razvoja ruralnog turizma i eko – etno sela, valorizaciju prirodne i kulturne baštine, razvoj selektivnih oblika turizma (tematski parkovi i sl.), podizanje kvalitete smještajnih kapaciteta i drugo, s krajnjim ciljem povećanja konkurentnosti županijskog turističkog proizvoda. Na osnovu izrađenog i prihvaćenog "Glavnog plana razvoja turizma PGŽ" svaka se jedinica lokalne samouprave (JLS) obvezala izraditi Akcijske planove turizma kojima će utvrditi nove smjernice razvoja turizma na vlastitom području. Akcijskim planom turizma definirano je tko, gdje, kada i kako čini vlastiti turistički razvoj. Grad spada u skupinu JLS-a koje nisu izradile i prihvatile akcijske planove razvoja turizma.

S ciljem promicanja održivog ruralnog razvoja i unapređenja inicijativa i interesa od važnosti za područje Gorskog kotara osnovana je 2009. godine Udruga LAG Gorski kotar, što je detaljno opisano u Poglavlju IV.1. ovog Izvješća.

Za razvoj ruralnog turizma važna je kvaliteta smještajnih objekta, kao i objekta u kojima se nudi samo jelo i piće. Na taj način produžila bi se turistička sezona kroz povećanje broja iskorištenosti smještajnih kapaciteta više kategorije. Javlja se potreba za rekonstrukcijom obiteljskih kuća i imanja zadržavajući pri tome goranski način gradnje i uređenja.

Smještajni kapaciteti na području Grada su mali (149 postelja tj. 29,35 postelja/1.000 stanovnika odnosno 0,53 postelja/km²), te su u cijelosti koncentrirani u nekoliko naselja (Blaževci, Zapeć, Plemenitaš, Rim, Severin na Kupi, Klanac, Moravice, Vrbovsko, Hajdine, Gomirje). Na području Grada ne postoji hotelski smještaj, niti turističko naselje.

Od smještajnih kapaciteta koji se pojavljuju na području Grada najbrojniji je privatni smještaj (tipa: kuća za odmor, apartman, soba) s 130 postelja tj. 87,25% smještajnih kapaciteta, te restoran sa sobama s 19 postelja tj. 12,75% smještajnih kapaciteta. Od 130 postelja u privatnom smještaju, 79 (60,77%) postelja nalazi se u apartmanima, 44 postelje (33,85%) nalaze se u kućama za odmor, a 7 (5,38%) postelja nalazi se u sobama za iznajmljivanje.

Na području Grada nalazi se 1 smještajni kapacitet, restoran sa sobama i to restoran „Rim“ u naselju Rim.

Na temelju podataka Turističke zajednice Grada, u periodu od 2009. – 2012. godine vidljiv je porast broja smještajnih kapaciteta (privatni smještaj tipa: kuća za odmor, apartman, soba).

Tako je na području Grada 2009. godine smještaj pružalo 16 iznajmljivača od čega je 7 tj. 43,75% iznajmljivača kuća za odmor (od toga je jedna šumarska kuća), 5 tj. 31,25% iznajmljivača apartmana i 4 tj. 25,00% iznajmljivača soba. Po 2 (28,57%) kuće za odmor nalazile su se u naselju Blaževci i naselju Moravice, a po 1 (14,29%) kuća za odmor nalazila se je u naselju Zapeć, naselju Plemenitaš i naselju Hajdine (šumarska kuća). Po 2 (40,00%) apartmana nalazila su se u Vrbovskom i naselju Moravice, a 1 (20,00%) apartman nalazio se je u naselju Blaževci. 2 (50,00%) sobe nalazile su se u Vrbovskom, a po 1 (25,00%) soba nalazila se je u naselju Hajdine i naselju Rim.

Na području Grada 2010. godine smještaj je pružalo 20 iznajmljivača od čega je 10 tj. 50,00% iznajmljivača kuća za odmor (od toga je jedna šumarska kuća), 7 tj. 35,00% iznajmljivača apartmana i 3 tj. 15,00% iznajmljivača soba. 4 (40,00%) kuće za odmor nalazile su se u naselju Blaževci, 3 (30,00%) kuće za odmor nalazile su se u naselju Moravice, a po 1 (10,00%) kuća za odmor nalazila se je u naselju Zapeć, naselju Plemenitaš i naselju Hajdine (šumarska kuća). 3 (42,86%) apartmana nalazila su se u Vrbovskom, 2 (28,57%) apartmana

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

nalazila su se u naselju Moravice, a po 1 (14,29%) apartman nalazio se je u naselju Blaževci i naselju Gomirje. Po 1 (33,33%) soba nalazila se je u Vrbovskom, naselju Hajdine i naselju Rim.

Na području Grada 2011. godine smještaj je pružalo 22 iznajmljivača od čega je 11 tj. 50,00% iznajmljivača kuća za odmor (od toga je jedna šumarska kuća), 8 tj. 36,36% iznajmljivača apartmana i 3 tj. 13,64% iznajmljivača soba. Po 4 (36,36%) kuće za odmor nalazile su se u naselju Blaževci i naselju Moravice, a po 1 (9,09%) kuća za odmor nalazila se je u naselju Zapeć, naselju Plemenitaš i naselju Hajdine (šumarska kuća). 3 (37,50%) apartmana nalazila su se u Vrbovskom, 2 (25,00%) apartmana nalazila su se u naselju Gomirje, a po 1 (12,50%) apartman nalazio se je u naselju Blaževci, naselju Severin na Kupi i naselju Moravice. Po 1 (33,33%) soba nalazila se je u Vrbovskom, naselju Hajdine i naselju Rim.

Na području Grada 2012. godine smještaj je pružalo 24 iznajmljivača od čega je 13 tj. 54,17% iznajmljivača kuća za odmor (od toga je jedna šumarska kuća), 9 tj. 37,50% iznajmljivača apartmana i 2 tj. 8,33% iznajmljivača soba. Po 4 (30,77%) kuće za odmor nalazile su se u naselju Blaževci i naselju Moravice, 2 (15,38%) kuće za odmor nalazile su se u naselju Hajdine (jedna je šumarska kuća), a po 1 (7,69%) kuća za odmor nalazila se je u naselju Zapeć, naselju Plemenitaš i naselju Klanac. 3 (33,33%) apartmana nalazila su se u Vrbovskom, po 2 (22,22%) apartmana nalazila su se u naselju Moravice i naselju Gomirje, a po 1 (11,11%) apartman nalazio se je u naselju Blaževci i naselju Severin na Kupi. Po 1 (50,00%) soba nalazila se je u Vrbovskom i naselju Rim.

Na području Grada nalazi se 10 objekata prehrane i to: Mali raj u naselju Zdihovo, Zelena terasa u naselju Zdihovo, restoran Rim u naselju Rim, Mirni kut u naselju Klanac, Mickey mouse u naselju Severin na Kupi, 1001 noć u naselju Stubica, restoran Vidikovac u Vrbovskom, bistro Kamačnik u Vrbovskom, Sljeme u Vrbovskom i Pink Panter u naselju Vučinići.

Prilog Tablica 2.2.3.A.3. Smještajni kapacitet prema broju postelja (broj postelja / 1.000 stanovnika, broj postelja / km²) nalazi se u poglavljju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom

Postojeća infrastrukturna opremljenost

PROMETNA INFRASTRUKTURA

Cestovni promet

Prema podacima iz "Odluke o razvrstavanju javnih cesta" (NN 44/12) područjem Grada prolazi 17 javnih (razvrstanih) cesta; od toga 1 autocesta (A), 2 državne ceste (DC), 2 županijske ceste (ŽC) i 12 lokalnih cesta (LC). Ukupna duljina javnih (razvrstanih) cesta na području Grada je 133,04 km. Među javnim (razvrstanim) cestama su duljinom od 57,30 km tj. 43,07% najzastupljenije lokalne ceste, a slijede ih državne ceste s duljinom od 42,42 km tj. 31,89%, autocesta s duljinom od 20,02 km tj. 15,04%, te županijske ceste s duljinom od 13,30 km tj. 10,00%. Sve postojeće javne (razvrstane) ceste treba održavati.

Osim javnih (razvrstanih) cesta utvrđenih "Odlukom o razvrstavanju javnih cesta" (NN 44/12), područjem Grada prolazi čitav niz nerazvrstanih cesta, te je PPUG-om predviđena njihova rekonstrukcija u cilju povezivanja pojedinih sadržaja (gospodarske zone, sportsko-rekreacijske zone i dr.) ili dijelova Grada na sustav javnih cesta.

PPUG-om su propisani kriteriji za utvrđivanje minimalnog broja parkirališnih i/ili garažnih mjeseta čime je osiguran razvoj prometa u mirovanju.

PPPGŽ-om i PPUG-om je kao građevina od važnosti za Državu utvrđena autocesta

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

(A6)_čvorište Bosiljevo 2 (A1) – Delnice – Rijeka (čvorište Orehovica, A7), a kao građevine od važnosti za Županiju utvrđene su državne ceste: DC3 (G.P. Goričan (gr. R. Mađarske) – Čakovec – Varaždin – Breznički Hum – Zagreb – Karlovac – Rijeka (DC8)) i DC42 (Vrbovsko (DC3) – Ogulin – Josipdol – Plaški – Grabovac (DC1)), te županijske ceste: ŽC5034 (Kupjak (DC3) – Ravna Gora – Vrbovsko (DC42)) i ŽC5036 (Moravice (LC58030) – DC3).

U sklopu autoceste (A1) nalazi se 5 vijadukta: Osojnik, Zečeve Drage, Hambarište, Dobra i Kamačnik, te 3 tunela: Veliki Gložac, Rožman brdo i Čardak.

Uz državnu granicu sa R. Slovenijom nalazi se granični cestovni prijelaz za pogranični promet Blaževci – Sodevci (R.Slovenija).

Autobusna stanica nalazi se u Vrbovskom. Benzinska stanica nalazi se u Vrbovskom i naselju Severin na Kupi.

Prilog Tablica 3.3.1.A.1. Duljina cesta po vrstama + Tablica 3.3.1.A.2. Udio pojedinih vrsta cesta + Tablica 3.3.1.A.3. Cestovna gustoća (duljina cesta/površina područja) nalazi se u poglavljju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Željeznički promet

Središnjim područjem Grada prolazi željeznička pruga Vb paneuropskog koridora DG – Botovo – Koprivnica – Zagreb – Rijeka, M202 Zagreb Glavni kolodvor – Karlovac – Rijeka. Pruga je jednokolosiječna, a duljina željezničke pruge na području Grada je 6,415 km.

Na području Grada nalaze se željeznički kolodvori Vrbovsko i Moravice, željezničko stajalište Gomirje, te ranžirni kolodvor Moravice. Željeznička pruga (M202) je PPPGŽ-om i PPUG-om utvrđena kao građevina od važnosti za Državu.

Prilog Tablica 3.3.1.B.1. Duljina pruge prema vrsti + Tablica 3.3.1.B.2. Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga + Tablica 3.3.1.B.3. Gustoća željezničkih pruga (dužina/površina područja) nalazi se u poglavljju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Žičara

PPUG-om je određen smještaj žičare za povezivanje Vrbovskog i skijališta Bijela Kosa.

ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM) kao nacionalna regulatorna agencija u skladu sa "Zakonom o elektroničkim komunikacijama" (NN 73/08 i 90/11) objavljuje podatke s tržišta elektroničkih komunikacija na tromjesečnoj i godišnjoj bazi.

Gustoća priključaka koji se koriste u svrhu pružanja javno dostupne telefonske usluge u javnim nepokretnim komunikacijskim mrežama je 41,04%, a gustoća xDSL priključaka je krajem 2011. godine bila 17,58%. Na nacionalnoj razini je broj korisnika telefonskih usluga u pokretnoj mreži 5.115.140, a gustoća korisnika telefonskih usluga u pokretnoj mreži 119,22%; što znači da je na području Grada oko 6.051 korisnika telefonskih usluga u pokretnoj mreži. Broj korisnika uskopojasnog interneta je 72.546. Broj korisnika širokopojasnog interneta u Republici Hrvatskoj je 1.145.973, a broj korisnika širokopojasnog interneta u PGŽ je 73.211 tj. 6,39%. Stoga je PGŽ 3. po najvećem broju korisnika u Republici Hrvatskoj, odmah nakon Grada Zagreba sa Zagrebačkom županijom i Splitsko-dalmatinske županije. Gustoća širokopojasnog interneta je 26,7%, što znači da je na području Grada oko 1.319 korisnika širokopojasnog interneta. Gustoća rezidencijskih priključaka širokopojasnog interneta iznosi 47,4%, što znači da na području Grada oko 963 kućanstava ima internetski priključak.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Na prostoru Grada nalazi se 5 jedinica poštanske mreže u Vrbovskom i naseljima Moravice, Gomirje, Lukovdol i Severin na Kupi.

Postojeći sustav elektroničkih komunikacija na području Grada čini elektronička komunikacijska infrastruktura u nepokretnoj mreži: međunarodni, magistralni, korisnički i spojni vodovi i kanali koja kapacitetom i kvalitetom zadovoljava postojeće potrebe korisnika.

Područjem Grada prolazi radijski koridor, te građevine i uređaji u funkciji radio i TV sustava.

Na temelju dopisa HAKOM-a (Klasa: 350-01/12-01/11, Ur.broj:376-13/GŠ-12-2 (IS), od 29. studenog 2012. godine) na području Grada nalazi se 19 baznih postaja. Uvezši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatera mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu, iste su smještene na 17 lokacija. Od ukupno 17 lokacija najzastupljeniji su antenski stupovi u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija (VIPnet, Tele2 i HT) (10, tj 58,82%). Slijede antenski prihvati na postojećim objektima (6, tj. 35,29%), te antenski stupovi ostalih infrastrukturnih operatora (1, tj. 5,88%).

PPUG nije usklađen s II. liD PPPGŽ-a (SN 03/11) čiji je cilj bilo osiguranje uvjeta za gradnju građevina elektroničke pokretne komunikacije, pa pri gradnji elektroničke komunikacijske infrastrukture na području Grada treba primjenjivati Članak 60. Zakona odnosno PPPGŽ.

Prilog Tablica 3.3.1.F.1. Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika nalazi se u poglavljiju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

Opskrba električnom energijom

Mreže napona 110 kV i više u nadležnosti su Hrvatske elektroprivrede - Operator prijenosnog sustava d.o.o. (HEP-OPS d.o.o.), a mreže napona 35 kV i niže u nadležnosti su Hrvatske elektroprivrede - Operator distribucijskog sustava (HEP-ODS d.o.o.), Elektroprivmorje Rijeka, Pogon Skrad.

Prema PPUG-u, na prostoru Grada nalaze se:

- dalekovodi:

- DV 400 kV TS 400/220/110 kV Meline - TS 400/220/110 kV Tumbri, duljine 17,570 km
- DV 110 kV TS 110/35 kV HE Vinodol - TS 110/35 kV HE Gojak, duljine 16,599 km
- DV 110 kV TS 110/35 kV Delnice - TS 110/25 kV EVP Moravice, duljine 5,287 km
- DV 110 kV TS 110/25 kV EVP Moravice – TS 110/35 kV Švarča, duljine 17,222 km

- trafostanice:

- 110/25 kV EVP Moravice
- 35/20 kV Vrbovsko
- 79 trafostanica 20/0,4 kV.

Područje Grada napaja se električnom energijom na 20 kV naponskom nivou iz trafostanice (TS) 35/20 kV Vrbovsko koja je smještena u istoimenom naselju na lokaciji Sv. Ilija. Trafostanica 35/20 kV Vrbovsko se na 35 kV naponskom nivou napaja iz TS 110/35 kV Delnice preko jednog 35 kV voda na koji su priključene još i TS 35/20 kV Kupjak i TS 35/3 kV EVP Skrad što znači da trafostanica nema osigurano rezervno napajanje. Rezervno napajanje za konzum Grada osigurano je na 20 kV naponskom nivou iz TS 35/20 kV Kupjak i to pravcem Ravna Gora – Stara Sušica i pravcem Skrad – Donja Dobra – Moravice.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Na području Grada duljina elektroenergetske mreže 35 kV i 20 kV nivoa iznosi ukupno 163,245 km. Većina vodova 35 kV mreže je nadzemna, duljine 6,027 km, tj. 98,6%, dok su podzemni vodovi 35 kV mreže zastupljeni sa samo 1,4%, odnosno duljine 0,085 km. Vodovi 20 kV mreže podjednako su zastupljeni, s time da ipak prevladavaju nadzemni vodovi, duljine 88,204 km, tj. 56,1%, u odnosu na podzemne vodove, duljine 68,929 km, tj. 43,9%.

Elektroenergetska mreža na prostoru Grada kapacitetom i kvalitetom zadovoljava postojeće potrebe korisnika.

Distribucija električne energije prema potrošačima na području Grada vrši se iz 79 distributivnih trafostanica 20/0,4 kV. Trafostanice su različitog tipa izvedbe (stupne, zidane, montažno betonske), a svojom lokacijom i kapacitetom zadovoljavaju potrebe današnjeg konzuma.

Niskonaponska mreža je većim dijelom izvedena kao nadzemna. U centru Vrbovskog izvedena je s podzemnim kabelima. Javna rasvjeta na prostoru Grada izvedena je u sklopu nadzemne niskonaponske mreže. U centru Vrbovskog, naseljima Lukovdol, Severin na Kupi i Moravice javna rasvjeta je izvedena na zasebnim stupovima i napajana preko podzemnih kabela.

Na području Grada nema proizvodnje električne energije.

Prilog Tablica 3.3.2.A.1. Duljina elektroopskrbnih vodova + Tablica 3.3.2.A.2. Udio i duljina elektroopskrbnih vodova prema vrsti nalazi se u poglavljiju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Opskrba plinom

Sustav opskrbe plinom temelji se na "Strategiji energetskog razvijenja Republike Hrvatske" (NN 130/09) te Studiji i idejnom projektu opskrbe prirodnim plinom PGŽ-a. Postojeći objekti, uređaji i vodovi plinovoda na području Grada su:

- plinovodi: magistralni plinovod za međunarodni transport DN 500 radnog tlaka 75 bara kopnom Pula - Viškovo - Kamenjak - Delnice - Vrbovsko - Karlovac (PPUG-om utvrđen kao građevina od važnosti za Državu), duljine 16,889 km
- nadzemna mjereno reduksijska stanica (MRS-3 Vrbovsko) u naselju Tuk (PPUG-om utvrđena kao građevina od važnosti za Županiju).

Područjem Grada prolazi trasa planiranog magistralnog plinovoda DN 1000 radnog tlaka 100 bara Zlobin – Bosiljevo, duljine 16,861 km, za koji je izrađena Studija o utjecaju na okoliš (travanj 2012. godine). Planirani magistralni plinovod biti će povezan sa planiranim magistralnim plinovodom Zlobin – Omišalj, planiranim magistralnim plinovodom Zlobin – Rupa, te sa postojećim magistralnim plinovodom Pula – Karlovac. Predmetni ejevodov će se položiti u koridor postojećeg plinovoda Pula – Karlovac i uz koridor JANAF-ovog naftovoda.

Osim planiranog magistralnog plinovoda DN 1000/100 bara Zlobin – Bosiljevo, prema PPUG-u, planirani objekti, uređaji i vodovi plinovoda na području Grada su:

- magistralni plinovod od MRS-3 Vrbovsko dalje prema Dalmaciji (odvojak za Dalmaciju), duljine 8,190 km;
- županijska plinska mreža, duljine 21,155 km;
- reduksijska stanica RS – Vrbovsko (Močile).

Na području Grada nema izgrađene plinske distributivne mreže.

Prilog Tablica 3.3.2.B.1. Duljina plinovoda + Tablica 3.3.2.B.2. Udio prema vrsti plinovoda nalazi se u poglavljiju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Opskrba naftom

Područjem Grada prolazi trasa međunarodnog naftovoda Omišalj – Sisak (JANAF), duljine 16,950 km, koja je PPPGŽ-om i PPUG-om utvrđena kao građevina od važnosti za

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Državu. Na temelju dopisa tvrtke JANA d.d. (znak i broj: 1-2.2.4.-679/12, od 27. studenog 2012.) planirano je proširenje kapaciteta izgradnjom još jednog naftovoda u koridoru postojećeg.

Prilog Tablica 3.3.2.C.1. Duljina naftovoda nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA

Opskrba pitkom i tehnološkom vodom

Vodoopskrba područja Grada odvija se putem gradskog komunalnog poduzeća Komunalac d.o.o. Vrbovsko. Grad se opskrbљuje vodom iz 5 izvorišta (Javorova Kosa, Ribnjak, Draškovac, Topli potok i izvorišta na području Općine Skrad) čija kvaliteta ne zadovoljava u potpunosti i 4 glavna vodovoda: Vrbovsko, Gomirje, Ljubošina i Skrad. Ukupna duljina javne vodoopskrbne mreže iznosi 200 km. Opskrbu vodom nemaju naselja: Radočaj (MO Plemenitaš - sjeverni dio), Topolovica, Međedi (MO Moravice - sjeverozapadni dio) i Leski (MO Lukovdol).

Rascjepkanost vodoopskrbnog sustava, starost vodovoda (povećani gubici), djelomično gravitacijski sustav, slaba izdašnost izvorišta u sušnom periodu (osim Ribnjaka), glavni su problemi postojećeg vodoopskrbnog sustava Grada.

Stalnu opasnost za izvorišta vodoopskrbe predstavlja postojeći naftovod (JANA) budući da nema propisane mjere zaštite.

Za dobro funkcioniranje vodoopskrbnog sustava treba veći broj malih sustava povezati u jedinstveni vodoopskrbni sustav te time postići cjelokupnu pokrivenost vodoopskrbom na području Grada. Time bi se i gubici vode sveli na minimum (20,00%), te bi se osigurala količina i kvaliteta vode za piće na ovom području i uspostavilo učinkovitije obavljanje djelatnosti.

Dugoročno rješavanje vodoopskrbnog sustava Grada vezano je za izgradnju vodoopskrbnog podsustava „Lokve“ koji obuhvaća vodoopskrbu područja Gorskih kotara, te do kraja realizirati izgradnju zajedničkog regionalnog vodovoda Gorskih kotara, s vodozahvatom na akumulaciji Križ, odnosno privremenim vodozahvatom iz akumulacije Lokvarka.

Prema podacima tvrtke Komunalac d.o.o. Vrbovsko potrošnja pitke vode iznosi 38.000 l po stanovniku.

Prilog Tablica 3.3.3.A.1. Duljina javne vodoopskrbne mreže nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 3.3.3.A.2. Potrošnja pitke vode nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Pročišćavanje otpadnih voda

Pružatelj usluge odvodnje otpadnih voda na području Grada je tvrtka Komunalac d.o.o. Vrbovsko.

Grad nema na zadovoljavajući način rješen problem odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Ukupna duljina kanalizacijske mreže iznosi 1 km.

Na području Grada nema velikih pogona niti značajnijih industrijskih djelatnosti. Postojeća naselja s pratećim gospodarskim objektima nemaju rješen sustav odvodnje otpadnih voda, osim u naselju Severinu na Kupi gdje je izgrađen dio kanalizacije i prokapnik s ispustom u Kupu i u Vrbovskom gdje je djelomično izvedena kanalizacija. Ostala naselja imaju septičke i crne jame kroz koje se otpadne vode infiltriraju u teren i kontinuirano ga

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

onečišćuju. Pojedini veći stambeni, ugostiteljski i poslovni objekti imaju izgrađene septičke taložnice sa preljevima. Industrijsko-zanatski pogoni: servisne radionice, pogoni prerade drva, farme i sl. uglavnom nemaju odgovarajuće zbrinjavanje otpadnih voda.

Na dionici autoceste Rijeka – Zagreb izведен je zatvoreni sustav odvodnje oborinskih voda s površine ceste i bankina sa pročišćavanjem tih voda (separator, retencija, filtarska polja) prije ispusta u teren. Ovako kvalitetnim sustavom obuhvaćeni su i svi prateći i pomoćni sadržaji (parkirališta, benzinske stanice).

Izrađena je projektna dokumentacija za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda Vrbovskog i naselja Moravice smještenih u kanjonu rijeke Dobre. Rijeka Dobra je vodotok I. kategorije, te zbog toga zahtjeva maksimalnu zaštitu od otpadnih voda (stalnih i povremenih).

Sve otpadne vode treba prije ispuštanja u recipijent tretirati tako da se uklone sve štetne posljedice za okolinu, prirodu i recipijent.

Prema podacima tvrtke Komunalac d.o.o. Vrbovsko na području Grada postoji 1 uređaj za pročišćavanje otpadnih voda u naselju Severin na Kupi, kapaciteta 430 ES, te je planirana izgradnja još jednog u Vrbovskom, kapaciteta 2.500 ES.

Prilog Tablica 3.3.3.B.1. Duljina kanalizacijske mreže nalazi se u poglavljiju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 3.3.3.B.2. Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda - broj i kapacitet nalazi se u poglavljiju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

GOSPODARENJE OTPADOM

Odlagališta otpada

Sustav gospodarenja otpadom na prostoru Grada utvrđen je i detaljno razrađen "Planom gospodarenja otpadom Grada Vrbovskog za razdoblje 2011. – 2019. godine" (SN PGŽ 12/11), koji je izrađen u skladu sa važećom zakonskom regulativom "Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske" (NN 130/05), "Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. godine" (NN 85/07, 126/10 i 31/11) i "Planom gospodarenja otpadom Primorsko – goranske županije 2007. – 2015." (SN PGŽ 17/07).

Sustav integralnog postupanja s komunalnim otpadom na području Grada nije uspostavljen, što znači da ne postoji potpuna kontrola otpada od mjesta nastanka do mjesta konačnog zbrinjavanja. Također ne postoji obrada prikupljenog komunalnog otpada te izdvajanje i recikliranje njegovih iskoristivih komponenti.

Gospodarenje s komunalnim otpadom na području Grada svodi se na prikupljanje i konačno odlaganje na odlagalište otpada Cetin u naselju Kamensko.

Prikupljanje i odlaganje komunalnog otpada na području Grada obavlja gradsko komunalno poduzeće Komunalac d.o.o. Vrbovsko. Otpad s cijelog područja Grada odvozi se na odlagalište otpada Cetin pomoću kamiona „smećara“ ili kontejnera. Odlagalište otpada Cetin, površine 1,4 ha, smješteno je u šumskom području na oko 6,5 km od središta Vrbovskog i 4,0 km od najbližeg naselja, uz cestu Vrbovsko – Kamensko.

Odlagalište je ogradieno i ima ulaznu rampu s kontrolnim kontejnerom, ali se ne vrši kontrola otpada. Na odlagalištu je uređen protupožarni pojas. Na odlagalištu nije uređeno prikupljanje procjednih voda, odvodnja oborinskih voda, otplinjavanje, vlaga i sl. Za potrebe protupožarne zaštite na odlagalištu se nalazi jedna cisterna s vodom i nekoliko aparata za gašenje požara.

Prema podacima iz „Plana gospodarenja otpadom Grada Vrbovskog za razdoblje 2011. – 2019. godine“ (SN PGŽ 12/11) organiziranim odvozom otpada obuhvaćeno je sve stanovništvo na području Grada, tj. 5.076 stanovnika (Popis stanovništva 2011. godine).

Glomazni otpad (auto – školjke, štednjaci i sl.) skuplja se dva puta godišnje (jesen i

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

proljeće) i odlaže na određenom prostoru gdje se zatim preša i odvozi.

Na deset mjesta na području Grada postavljeni su eko – kontejneri za staklo, papir i plastiku, čiji se sadržaj odvozi na daljnju preradu.

Za potrebe skladištenja, obrađivanja i odlaganja komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada, u sklopu koje će se osigurati privremeno skladištenje i predobrada nekih posebnih kategorija neopasnog otpada (otpadne gume, vozila kojima je istekao rok trajanja i sl.) prikupljenog s prostora PGŽ-a planira se izgradnja Županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO) „Marišćina“ na području Općine Viškovo. Na temelju "Plana gospodarenja otpadom Primorsko – goranske županije 2007. – 2015.“ (SN PGŽ 17/07), "Plana gospodarenja otpadom Grada Vrbovskog za razdoblje 2011. – 2019. godine“ (SN PGŽ 12/11) i prema dopisu Agencije za zaštitu okoliša (AZO) (broj: 30-12-2443/79, od 04. prosinca 2012. godine) u pripremi je sanacija odlagališta otpada „Cetin“. U okviru pripreme dokumentacije za sanaciju odlagališta u tijeku je izrada programa sanacije i studije utjecaja na okoliš, te provođenje potrebnih istražnih radova. U skladu sa zakonskom regulativom konačna sanacija i zatvaranje postojećeg odlagališta otpada "Cetin" mora biti izvršena godinu dana nakon gradnje i puštanja u pogon ŽCGO „Marišćina".

PPPGŽ-om, PPUG-om je u sklopu sustava gospodarenja otpadom PGŽ-a na području Grada predviđena lokacija transfer stanice u Vrbovskom dok sukladno Planu gospodarenja otpadom PGŽ-a za razdoblje 2007. – 2015. (SN PGŽ 17/07) postojeća lokacija odlagališta otpada Cetin nije namijenjena za potencijalnu lokaciju pretovarne stanice. Novi prijedlog PPPGŽ-a (završena javna rasprava) uskladio se je sa predmetnim Planom gospodarenja otpada PGŽ-a. Tako se na području PGŽ-a planira izgradnja 5 pretovarnih stanica, te je za područje Gorskog kotara ona locirana u Delnicama. Dio komunalnog otpada se direktno dovozi na ŽCGO Marišćina, a na udaljenim područjima komunalni otpad se doprema do pretovarnih stanica gdje se isti pretovaruje u veća vozila i upućuje dalje prema Marišćini. Svrha pretovarne stanice je prihvat komunalnog otpada iz naselja koja gravitiraju pretovarnoj stanici, a nalaze se na udaljenosti većoj od 40 km od ŽCGO i pretovar u kamione namijenjene prijevozu otpada na veće udaljenosti. Na lokacijama pretovarnih stanica nema dugotrajnog skladištenja otpada, nego se otpad pretovara i privremeno skladišti u velike kontejnere, te u roku od nekoliko sati / dana otprema do ŽCGO. U pretovarnoj stanici otpad se prima, zbijia, privremeno skladišti u kontejnere i predaje u sustav prijevoza prema ŽCGO.

Novim prijedlogom PPPGŽ-a dana je mogućnost da općine i gradovi mogu pored 5 navedenih pretovarnih stanica, zbog lokalnih posebnosti i potreba, izgraditi dodatne pretovarne stanice na udaljenim lokalitetima PGŽ-a, koje bi po izvršenim dodatnim tehničkim i ekonomskim analizama, mogle dopuniti osnovnu mrežu.

U Gradu je potrebno uspostaviti sustav organiziranog rasporeda odgovarajućih spremnika/posuda/kontejnera – zelenih otoka za odvojeno skupljanje osnovnih skupina otpada, te osigurati prostor za izgradnju reciklažnog dvorišta ili mini reciklažnog dvorišta.

Osim gradskog odlagališta Cetin na području Grada postoji veći broj divljih odlagališta koja su manja površinom, ali zato uvelike mogu naštetići okolišu i to u naselju Nadvučnik (šumski put), Vrbovskom (ulica Hambarište), naselju Ljubošina (šumski put), naselju Lukovdol (šumski put) i naselju Rim (uz T-stanicu Rim). Na divljim odlagalištima otpad se odlaže stihiski bez ikakvih sigurnosnih mjera, najčešće u prirodne depresije ili uz rubna područja naselja. Svako neuređeno odlagalište potrebno je sanirati u zakonskim okvirima i potpuno ukloniti svaku mogućnost zagađenja okoliša, poglavito podzemnih voda.

Stanje na do sada saniranim i uređenim odlagalištima je vrlo dobro, što znači da se na saniranim lokacijama ne ponavlja odlaganje otpada i pod stalnim su nadzorom komunalnih službi Grada.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Prilog Tablica 3.3.4.A.1. Broj i površina odlagališta prema vrsti nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 3.3.4.A.2. Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina) nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

Poljoprivreda

Na temelju PPUG-a poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene (P) zauzima površinu od 3.416,34 tj. 12,21% površine Grada.

Na području Grada prisutne su 2 kategorije poljoprivrednog zemljišta (P) i to vrijedno obradivo tlo (P2) i ostala obradiva tla (P3). Na području Grada nema osobito vrijednog obradivog tla (P1). Obje kategorije poljoprivrednog zemljišta (P2) i (P3) podjednako su zastupljene, vrijedno obradivo tlo (P2) s površinom od 1.752,76 ha tj. 51,31% i ostala obradiva tla (P3) s površinom od 1.663,58 ha tj. 48,69%.

Prilog Tablica 4.4.1.A.1. Površina poljoprivrednog zemljišta + Tablica 4.4.1.A.2. Udio poljoprivrednog zemljišta + Tablica 4.4.1.A.3. Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Kartogram 4.4.1.A.1. Površina poljoprivrednog zemljišta nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Graf 4.4.1.A.2. Udio poljoprivrednog zemljišta nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Šumarstvo

Na temelju PPUG-a šumsko zemljište (Š) zauzima površinu od 18.961,60 ha tj. 67,75% površine Grada.

Na području Grada prisutne su sve 3 kategorije šumskog zemljišta (Š). Među njima je najzastupljenija gospodarska šuma (Š1) s površinom od 18.150,25 ha tj. 95,72%, a slijede ju šuma posebne namjene (Š3) sa površinom od 662,39 ha tj. 3,49% i zaštitna šuma (Š2) s površinom od 148,96 ha tj. 0,79%.

Prilog Tablica 4.4.1.B.1. Površina šumskog zemljišta + Tablica 4.4.1.B.2. Udio šumskog zemljišta + Tablica 4.4.1.B.3. Površina šumskog zemljišta po stanovniku nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Kartogram 4.4.1.B.1. Površina šumskog zemljišta nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Graf 4.4.1.B.2. Udio šumskog zemljišta nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Vode

Vodne površine na području Grada razgraničavaju se na vodotoke, jezera i površine užgajališta (ribnjak).

Glavni vodotoci na području Grada su rijeka Kupa, duljine 20,640 km i rijeka Dobra, duljine 27,930 km. Na većoj pritoci rijeke Dobre – Ribnjak u naselju Musulini planirana je

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

akumulacija – jezero, površine 9,37 ha.

Na temelju PPUG-a na području Grada planirana su dva IGP-in površine uzgajališta - ribnjak (H) i to u naselju Tići (H₁), površine od 0,33 ha i u naselju Vujnovići (H₂), površine od 0,31ha. IGP-in površine uzgajališta detaljno su opisana u poglavlju II.1. ovog Izvješća.

Prilog Tablica 4.4.1.C.1. Površine površinskih voda prema vrsti (jezero, ribnjak, umjetni bazeni, more...) + Tablica 4.4.1.C.2. Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 4.4.1.C.3. Dužina vodotoka nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Mineralne sirovine

Na temelju dopisa Ureda državne uprave u PGŽ, Službe za gospodarstvo (Klasa: 310-31/12-01/3, Ur.broj: 2170-03-02-12-2, od 4. prosinca 2012. godine na području Grada postoje 2 eksploracijska polja mineralnih sirovina i to:

- Hambarište, površine 3,25 ha, tj. 0,01% površine Grada - odobreno eksploracijsko polje za koje nije tražena rudarska koncesija za eksploraciju tehničko – građevnog kamena
- Grič – Hambarište, površine 3,92 ha, tj. 0,01% površine Grada - odobreno eksploracijsko polje za koje je tražena rudarska koncesija za eksploraciju tehničko – građevnog kamena.

Prilikom izgradnje autoceste Zagreb – Rijeka iz kamenoloma Hambarište eksplorirao se je građevni kamen, te je nakon izgradnje iste i eksploracija prestala, ali je na eksploracijskom polju ostala određena količina građevnog kamena. Postupak sanacije devastiranog eksploriranog prostora još nije proveden.

Novim prijedlogom PPPGŽ-a (završena javna rasprava), maksimalna površina eksploracijskih polja mineralnih sirovina Hambarište i Grič, iznosi 4,00 ha svaki, te su ista utvrđena kao građevine od važnosti za Županiju.

Prilog Tablica 4.4.1.E.1. Broj i površina eksploracijskih polja po vrstama mineralnih sirovina nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI

Zaštićena područja prirode

Zaštita prirodnih vrijednosti i očuvanje biološke raznolikosti provodi se u skladu s važećom zakonskom regulativom (npr. "Zakon o zaštiti prirode" (NN 70/05, 139/08 i 57/11), "Uredba o proglašenju ekološke mreže" (NN 109/07), "Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova" (NN 7/06 i 119/09), "Pravilnik o proglašavanju divljih svojstva zaštićenim i strogo zaštićenim" (NN 99/09) i dr.) te mjerama zaštite utvrđenima PPUG-om.

Na temelju PPUG-a, na području Grada nalazi se 5 zaštićenih područja prirode (spomenik prirode Medvjedi – rijetki primjerak drveća Tisa u Moravicama; spomenik parkovne arhitekture Severin na Kupi – park oko dvorca; značajni krajobraz i posebni rezervat (hidrološki, geomorfološko – hidrološki, ihtiološki, ornitološki) Kamačnik – kraško vrelo, potok i kanjon; park prirode dolina Kupe; značajni krajobraz i ili poseban rezervat (hidrološki) izvorište rijeke Dobre s užim zaleđem (rub naselja Matići)), ukupne površine 969,42 ha tj. 3,46% površine Grada. Međutim, treba napomenuti da se površina obuhvata spomenika parkovne arhitekture Severin na Kupi – park oko dvorca nalazi unutar obuhvata parka prirode dolina Kupe. Od prethodno navedenih zaštićenih područja prirode, tri odnosno

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

60% su zaštićena "Zakonom o zaštiti prirode" (NN 70/05, 139/08 i 57/11) i to: spomenik prirode Medvjedi – rijetki primjerak drveća Tisa u Moravicama (zaštićen 1965. godine), spomenik parkovne arhitekture Severin na Kupi – park oko dvorca (zaštićen 1966. godine) i značajni krajobraz Kamačnik (zaštićen 2002. godine), ukupne površine 89,66 ha (prema dopisu Državnog zavoda za zaštitu prirode (Klasa: 612-07/12-25/11, Ur.broj: 366-07-4-12-2, od 5. prosinca 2012. godine)). Preostala dva odnosno 40%, zaštićena područja prirode (park prirode dolina Kupe i značajni krajobraz i/ili poseban rezervat izvorište rijeke Dobre), su evidentirana tj. tek predložena za zaštitu "Zakonom o zaštiti prirode" (NN 70/05, 139/08 i 57/11), a do tada se štite mjerama zaštite utvrđenima PPUG-om. Isto tako, PPUG-om je predložena zaštita Kamačnika i kao posebni rezervat, te se njegova površina utvrđena PPUG-om razlikuje od površine Kamačnika kao značajnog krajobraza iz dopisa Državnog zavoda za zaštitu prirode (Klasa: 612-07/12-25/11, Ur.broj: 366-07-4-12-2, od 5. prosinca 2012. godine).

Na temelju PPUG-a, park prirode dolina Kupe zauzima najveću površinu od 869,58 ha, tj. 89,70% površine zaštićenih područja prirode. Slijede redom značajan krajobraz i posebni rezervat Kamačnik (hidrološki, geomorfološko – hidrološki, ihtiološki, ornitološki), površine 88,64 ha, tj. 9,14% površine zaštićenih područja prirode, spomenik parkovne arhitekture Severin na Kupi – park oko dvorca, površine 6,49 ha tj. 0,67% površine zaštićenih područja prirode, značajan krajobraz i/ili posebni rezervat (hidrološki) izvorište rijeke Dobre, površine 4,61 ha, tj. 0,48% površine zaštićenih područja prirode i spomenik prirode Medvjedi – rijetki primjerak drveća Tisa u Moravicama, površine 0,10 ha, tj. 0,01% površine zaštićenih područja prirode.

Na temelju PPKŽ-a i PPUG-a, za područje parka prirode dolina Kupe propisana je obaveza izrade i donošenja PPPPO-a.

U tijeku je izrada novog PPPGŽ-a (završila javna rasprava), u kojem nema evidentiranog (predloženog za zaštitu) značajnog krajobraza i/ili posebnog rezervata izvorište rijeke Dobre.

Na području Grada nalazi se 7 područja nacionalne ekološke mreže (NEM) ukupne površine 15.664,93 ha tj. 55,97% površine Grada.

Od 7 područja nacionalne ekološke mreže, na području Grada nalazi se 6 područja važnih za divlje svojte i stanišne tipove (HR 5000019 Gorski kotar, Primorje i sjeverna Lika, HR 2000642 Kupa, HR 2000655 Kamačnik, HR 2000512 Gluhe drage, HR 2000567 Zapeć – šuma, HR 2000994 šume Gorica i Japlenice) i 1 međunarodno važno područje za ptice (HR 1000019 Gorski kotar, Primorje i sjeverna Lika). Sva područja NEM-a su zaštićena "Zakonom o zaštiti prirode" (NN 70/05, 139/08 i 57/11) i "Uredbom o proglašenju ekološke mreže" (NN 109/07) s ciljem održavanja ili uspostavljanja povoljnog stanja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i/ili divljih svojti.

Na temelju podataka Državnog zavoda za zaštitu prirode (dopis Klasa: 612-07/12-25/11, Ur.broj: 366-07-4-12-2, od 5. prosinca 2012. godine), na području Grada nalazi se 7 potencijalnih područja ekološke mreže Natura 2000, ukupne površine 9.904,83 ha, tj. 35,39% površine Grada. Od toga je 6 predloženih područja od značaja za zajednicu (pSCI) (HR 2000642 Kupa, HR 2001333 Kupa kod Severina, HR 20001340 područje oko Kuštrovke, HR 5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, HR 20001158 izvor Kamačnik i HR 20001439 jama kod Lugarnice), a 1 područje posebne zaštite (SPA) (HR 1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika). Cilj ekološke mreže Natura 2000 je očuvanje biološke raznolikosti. Područja ekološke mreže Natura 2000 nazivaju se potencijalnima, jer još uvijek nisu proglašena i zaštićena zakonskom regulativom, ali je predmetna zakonska regulativa već u pripremi. Kada Republika Hrvatska postane članicom Europske unije Nacionalna ekološka mreža Natura 2000 postat će dijelom europske ekološke mreže Natura 2000 koja broji oko 26.000 područja s površinom od oko 85.000.000 ha te je najveća mreža područja očuvanja prirode u svijetu.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Prilog Tablica 4.4.2.A.1a Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 4.4.2.A.1b Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 4.4.2.A.2. Broj ekološki značajnih područja i površina ekološke mreže nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 4.4.2.A.3. Broj i površina posebno zaštićenih područja (Natura 2000) nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

KULTURNA DOBRA

Struktura registriranih kulturnih dobara

Na području Grada nema zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara upisanih na Listu kulturnih dobara nacionalnog značenja.

Na temelju podataka Ministarstva kulture (Klasa: 612-08/12-01/2449, Ur.broj: 532-04-12/3-13-3), od 18. siječnja 2013. godine, na području Grada nalazi se 9 zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara, utvrđenih i zaštićenih "Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara" (NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 i 136/12). Po 2 (22,22%) zaštićena nepokretna kulturna dobra nalaze se u naselju Moravice i naselju Gomirje, dok se po 1 (11,11%) zaštićeno nepokretno kulturno dobro nalazi u naselju Severin na Kupi, naselju Rtić, naselju Plemenitaš, naselju Osojnik i naselju Lukovdol.

Među zaštićenim nepokretnim kulturnim dobrima prevladavaju memorijalno područje (spomeničko mjesto) (4 tj. 44,44%), a prate ih sakralne građevine, (3 tj. 33,33%), graditeljski sklop (dvorac) (1 tj. 11,11%) i civilne građevine (1 tj. 11,11%).

U kontinuitetu, već nekoliko godina izvode se zaštitni radovi obnove na 2 zaštićena nepokretna kulturna dobra, odnosno 22,22% od ukupnog broja zaštićenih nepokretnih kulturnih dobra na području Grada i to: Manastir Gomirje sa crkvom Rodjenja sv. Jovana Preteče (RZG-0227-1969) u naselju Gomirje i Crkva sv. Franje Ksaverskog (i zvonik) (Z-5033) u naselju Rtić. Objekti nisu u cijelosti obnovljeni, već se zaštitni radovi obnove nastavljaju sukladno financiranju Ministarstva kulture i PGŽ-a.

Na temelju podataka Ministarstva kulture (Klasa: 612-08/12-01/2449, Ur.broj: 532-04-12/3-13-3), od 18. siječnja 2013. godine, na području Grada nalaze se 2 ugrožena zaštićena nepokretna kulturna dobra, odnosno 22,22% od ukupnog broja zaštićenih nepokretnih kulturnih dobra na području Grada i to: Dvorac Severin na Kupi (RZG-0188-1969) u naselju Severin na Kupi i Crkva sv. Petra i Pavla (Z-5022) u naselju Osojnik.

Prilog Tablica 4.4.3.A.1. Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 4.4.3.A.2. Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 4.4.3.A.3. Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA

Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća

Potencijalne prirodne i druge nesreće obrađene u ovom poglavlju su: prirodne (poplave,

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

potresi, ostali prirodni uzroci – suša, snježne oborine i poledica, tuča, olujno ili orkansko nevrijeme), požar, tehničko tehnološke opasnosti (nesreće u gospodarskim subjektima, prometu). Zaštita od potencijalnih prirodnih i drugih nesreća provodi se temeljem "Ažuriranog Plana zaštite od požara i tehnoloških eksplozija" (SN PGŽ 57/10), „Plana zaštite i spašavanja za Grad Vrbovsko“ (SN PGŽ 40/11), „Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara“ (SN PGŽ 12/11) te posebnih propisa.

Ugroženost od poplava

Područje Grada relativno je bogato vodotocima. Veći vodotoci na području Grada su rijeka Kupa i Dobra koje su ujedno i najveći i najznačajniji vodotoci na području PGŽ-a. Na većoj pritoci rijeke Dobre – Ribnjak planirana je akumulacija – jezero. Kupa je po svojoj veličini i vodnosti najznačajniji vodotok PGŽ-a. Područjem Grada tok Kupe prolazi vrlo uskim dolinskim područjem, gotovo 500 m nižim od okolnog gorja. Odatle se u Kupu neposredno spušta čitav niz kratkih i strmih vodotoka koji imaju izrazito bujični karakter, te donose u Kupu i znatne količine nanosa. Navedenim tokom Kupa ima prirodno korito. Dno korita je stabilno i izgrađeno na čvrstoj podlozi, mjestimično uzrokuje pojavu kaskada i brzotoka. Izgrađenih regulacijskih građevina ima vrlo malo – uglavnom su to djelomična rješenja potpornih zidova na pojedinim posebno ugroženim dionicama toka uz prometnice ili uz neke druge izgrađene objekte. Zbog bujičnog karaktera Kupe i njezine velike vodne snage kojoj uz značajne vodne količine pridonosi pad dna korita veći od 5%, obale na pojedinim dijelovima obale Kupe podložne su eroziji. S druge strane na pojedinim dionicama toka nalazimo postojanje sprudova. Dobra je stalni vodotok koji na svojem toku ima uglavnom zadržan prirodan izgled. Izvedeni su samo regulacijski radovi na manjim dionicama toka i radovi na zaštiti okoliša uz neke izgrađene objekte. Za razliku od Kupe obiluje mnogobrojnim pritokama, od kojih su najznačajniji potok Kamačnik i potok Ribnjak.

Najveću opasnost predstavlja izljevanje rijeka, prvenstveno Kupe kada uslijed obilnih padalina dolazi do velikog porasta vodostaja. Najugroženija područja preljevanja Kupe su niželevući dijelovi Siska i Karlovca pa područje Grada nije u značajnoj mjeri ugroženo od navedene nepogode, ali mogu nanijeti štetu prirodnim i materijalnim dobrima Kod izljevanja rijeka uvode se mjere obrane od poplava, a samo brza i efikasna intervencija može spriječiti velike štete na privrednim i stambenim objektima.

Zaštita od štetnog djelovanja voda obuhvaća djelovanja i mjere za: obranu od poplava, obranu od leda na vodotocima, zaštitu od erozija i bujica te otklanjanje posljedica takvog djelovanja. Radi sprečavanja i otklanjanja erozija i djelovanja bujica grade se i održavaju regulacijske i zaštitne vodne građevine, izvode zaštitni radovi i provode mjere zaštite. Radovima za zaštitu od erozija i bujica smatraju se osobito: pošumljavanje, uzgoj i održavanje zaštitne vegetacije, trasiranje, krčenje raslinja, čišćenje korita i drugi slični radovi.

Obrana od bujičnih voda bazira se na preventivnoj izgradnji sustava uređenja vodotoka, dogradnjom, rekonstrukcijom, sanacijom i održavanjem vodotoka – bujica i uređajnih građevina te njihovim nadzorom. Konkretnе mjere, koje se provode kod samog nadolaska bujičnih voda sadržane su u Planu obrane od poplava na vodama 2. reda PGŽ-a za slivno područje Gorski kotar.

Ugroženost od potresa

Osnovna značajka seizmičnosti u području Kvarnera i Gorskog kotara je pojava većeg broja relativno slabijih potresa u seizmički aktivnim razdobljima.

Područje Grada spada u seizmički aktivna područja sa pojavom velikog broja relativno slabijih potresa u dužim vremenskim razdobljima. Intenzitet najjačih potresa procjenjen je na VII° MCS. Prema "Procjeni ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara" (SN PGŽ 12/11), u posljednjih 125 godina na području Grada zabilježeno je 15 potresa intenziteta

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

V^oMCS (prilično jak potres) i 4 potresa intenziteta VI° MCS (jak potres). Potresa VII° MCS jakosti (vrlo jak potres) i potresa intenziteta VIII° MCS (razoran potres) nije bilo.

Posljedice koje potres može imati po stanovništvo, materijalna i kulturna dobra ovise o gustoći naseljenosti, stupnju izgrađenosti, te vrsti objekata na tom području. Od potresa su najugroženije stare građevine koje imaju veliki kulturološki značaj.

Moguće posljedice uslijed razornog potresa po objekte na području Grada su: puknuće cjevovoda i zamrzanje vode, prekid opskrbe električnom energijom, oštećenje telekomunikacijskih objekata, požari stambenih i gospodarskih građevina, nekontrolirano ispuštanje opasnih tvari u zrak, vodu i zemlju, oštećenje objekata od posebnog značaja što bi otežalo normalno funkcioniranje zajednice.

U slučaju potresa intenziteta V^o-VI° MCS što je u relnoj procjeni moguće, došlo bi do laganih umjerenih oštećenja kamenih kuća, dok bi za ostale objekte u starih dijelovima Grada moglo doći do laganih oštećenja. Može biti ugroženo oko 10% stanovnika i to uglavnom zbog nastanka panike u zatvorenim prostorima.

U slučaju nastanka potresa od VII° MCS moguća su oštećenja sa rušenjem dijelova zgrade, dimnjaka, nastanak odrona, klizišta kao i pukotina na cestama. Uslijed potresa ove jačine očekuje se i određen broj smrtno stradalih. Najveći broj stradalih očekuje se u najgušće naseljenim dijelovima Grada, a to su Vrbovsko, naselja Moravice i Gomirje.

Ostali prirodni uzroci

SUŠA

Prema "Procjeni ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara" (SN PGŽ 12/11) u posljednjih 10 godina na području Grada zabilježena su ekstremno sušna razdoblja i to u ljeto 2001. godine i 2003. godine, te proljeće 2003. godine. Vrlo sušna razdoblja zabilježena su u ljeto 2000. godine i 2007. godine, te jesen 2006. godine. S obzirom da nije proglašena elementarna nepogoda, ne može se govoriti o iznosima nastalih šteta. Područje Grada može biti ugroženo od posljedica suše, koje se očekuju i u budućnosti s obzirom na klimatske promjene. Manje materijalne štete mogu pretrpjeti individualna poljoprivredna gospodarstva, ali bez posljedica po stanovništvo budući da zauzimaju malu površinu na području Grada. Nepovoljan raspored oborina, naoblake i relativne vlažnosti utječu na povećanje ugroženosti u ljetnom razdoblju. Isto tako vjetrovi u ljetnim mjesecima pogoduju nastanku suše jer isušuju tlo.

SNJEŽNE OBORINE I POLEDICA

Obzirom na dominantnu kontinentalnu gorsku klimu snijeg je redovita sezonska pojava na području Grada, a godišnji prosjek je 160 dana sa snijegom. Velike količine snježnih oborina mogu uvelike utjecati na normalno odvijanje svakodnevnih aktivnosti kao što je npr. cestovni promet, održavanje nastave, opskrba namirnicama, a može predstavljati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, zgrade i dr.).

U hladno doba godine na području Grada mogu se očekivati pojave ledene kiše, poledice i površinskog leda (zaledeno i klizavo tlo) koje mogu dovesti do pojave zaledenih kolnika čime u znatnoj mjeri ugrožavaju promet i ljudske živote. Poledica može uzrokovati stradavanje ljudi (prijeplomi, uganuća, iščašenja). Isto tako postoji opasnost od prometnih nesreća.

Snježne oborine i poledica koji se očekuju svake godine, mogu dovesti do većih zastoja u prometu, velikih šteta na građevinama, te izazivaju i teže posljedice po stanovništvo, materijalna dobra i okoliš.

TUČA, OLUJNO ILI ORKANSKO NEVRIJEME

Olujni vjetar, a ponekad i orkanski, udružen s velikom količinom oborine ili čak i tučom, osim što stvara velike štete na imovini, poljoprivrednim i šumskim dobrima, raznim građevinskim objektima, u prometu, te tako nanosi gubitke u gospodarstvu, ugrožava i često

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

puta odnosi ljudske živote.

Ugroženost od požara

Zaštita od požara na području Grada provodi se u skladu s "Ažuriranim Planom zaštite od požara i tehnoloških eksplozija" (SN PGŽ 57/10), „Ažuriranom Procjenom ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija" (SN PGŽ 57/10) i posebnim propisima.

Grad je sa visokim količinama oborina tijekom cijele godine što rezultira s prosječnom relativnom vlagom zraka i tla u okvirima pogodnih parametara glede zaštite od požara. Ljeta su usprkos tome vruća i suha, što pogoduje nastanku i širenju požara. Najveća opasnost od nastanka požara otvorenog prostora prijeti od početka srpnja do polovice kolovoza, pa je to saznanje nužno respektirati kod izrade operativnih planova zaštite od požara otvorenog prostora. Zbog požara otvorenog prostora najugroženije su poljoprivredne i šumske površine. Stoga je posebnom odlukom PGŽ-a reguliran način čišćenja poljoprivrednih površina odnosno propisani su posebni uvjeti ukoliko se čišćenje poljoprivrednih površina obavlja spaljivanjem. Na temelju „Ažurirane Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija" (SN PGŽ 57/10) šumsko zemljište zauzima 21.368,29 ha (75,81% površine Grada), a poljoprivredno zemljište zauzima 2.682,68 ha (9,59% površine Grada), što se razlikuje u odnosu na podatke iz PPUG-a (prema kojem šumske površine zauzimaju 18.961,60 ha, tj 67,75% površine Grada, a poljoprivredne površine zauzimaju 3.416, 34 ha tj. 12,21% površine Grada). Podaci o površini šuma s rizikom od požara razlikuju se od podataka o površini šuma iz PPUG-a jer je dio neobraslih površina na području Grada zbog nekorištenja obrasla autohtona vegetacija, pa površine koje se u katastru vode kao pašnjaci, livade ili razno poljoprivredno tlo realno više nisu površine te namjene nego šume razne kvalitete.

O vegetacijskom pokrovu na otvorenom prostoru, zastupljenosti vrsta drveća i grmlja, uzgojnog obliku i starosti sastojine, ovise nastanak različitih vrsta gorivog materijala na koji posredno ili neposredno utječe svi ostali čimbenici. Na temelju toga šume se svrstavaju u različite stupnjeve ugroženosti od požara (I, II, III i IV). Na području Grada nema šume ni šumskih područja u vlasništvu fizičkih osoba ili drugih korisnika koje su razvrstane u I stupanj ugroženosti šuma od požara pa shodno tome na tom planu, pored redovnih, nema potrebe za provođenjem posebnih mjera zaštite od požara. Šumom odnosno šumskom površinom razvrstanom u II stupanj ugroženosti gospodari Uprava šuma Delnice, putem Šumarija Vrbovsko i Gomirje, koje svake godine donose posebne Operativne planove zaštite šuma od požara za područje šuma kojima gospodare. Sa stanovišta razmatranja zaštite od požara od posebnog interesa je kultura četinjača (crnog bora), područja obrasla šmrikom te površine pod šikarom i makijom, a koje su razvrstane u II stupanj ugroženosti. Sve Gospodarske jedinice odnosno Odjeli šuma unutar područja Grada, imaju dovoljno raznih oblika cesta – puteva, kojima je moguć pristup do svih područja – kultura za slučaj potrebe obavljanja preventivnih radnji odnosno gašenja eventualnih nastalih požara.

Povećana opasnost za nastajanje i širenje požara može se očekivati na INA benzinskim postajama Vrbovsko i Severin na Kupi.

Prema „Ažuriranoj Procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija“ (SN PGŽ 57/10) područje Grada podijeljeno je na četiri požarna sektora. Kod toga je središnji dio Grada obuhvaćen u cijelosti, kao i rubna stambena naselja kolektivnog stanovanja, a rubni dijelovi Grada sa isključivo obiteljskim objektima, budući ne predstavljaju povećanu požarnu opasnost i mogućnost širenja, izuzev dijelova koji su obrađeni, sagledavani su reprezentativno.

Prilog Tablica 4.4.4.A.1. Površina šuma s rizikom od požara nalazi se u poglavljju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Tehničko – tehnološke opasnosti

TEHNIČKO – TEHNOLOŠKE KATASTROFE I VEĆE NESREĆE IZAZVANE AKCIDENTOM U GOSPODARSKIM OBJEKTIMA

Prema "Procjeni ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara" (SN PGŽ 12/11) na području Grada postoje pravni subjekti, odnosno tvrtke koje u svom proizvodnom procesu rabe ili skladište opasne tvari, te postoji vjerojatnost da bi u određenim uvjetima moglo doći do tehničko – tehnološke katastrofe ili veće nesreće. Najveća opasnost od tehničko – tehnoloških nesreća iz gospodarskih subjekata na području Grada prijeti od naftnih derivata s dvije benzinske postaje u Vrbovskom i naselju Severin na Kupi.

TEHNIČKO – TEHNOLOŠKE KATASTROFE IZAZVANE NESREĆAMA U PROMETU

Područjem Grada opasne i štetne tvari prevoze se cestovnim prometnicama. Ugroženost stanovništva od ove opasnosti je mala, ali postoji mogućnost nastanka većih šteta uslijed tehničko – tehnološke katastrofe u prometu, poglavito ako dođe do istjecanja nafte i naftnih derivata, razrjeđivača i drugih opasnih tvari.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

III. ANALIZA IZRADE I PROVEDBE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

III. 1. Izrada dokumenata prostornog uređenja

Na području Grada na snazi su sljedeći strateški dokumenti prostornog uređenja:

- "Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske" (27.06.1997. godine donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske)
- "Program prostornog uređenja Republike Hrvatske" (NN 50/99)
- PPPGŽ
- PPUG.

Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO)

Na području Grada na snazi nije niti jedan PPPPO i trenutno nije u izradi niti jedan PPPPO.

Na temelju PPPGŽ-a i PPUG-a, PPPPO donijet će se za park prirode dolina Kupe. Površina planiranog PPPPO-a iznosi 869,58 ha tj 3,11% površine Grada.

Prostorni plan uređenja Grada Vrbovskog (PPUG)

Gradsko vijeće Grada je na sjednici održanoj 29.12.2005. godine donijelo PPUG (SN PGŽ 41/05). Stupanjem na snagu PPUG-a prestala je važiti "Odluka o građevinskom području općine Vrbovsko" (SN 27/89).

Tijekom izrade DPU 4 Vrbovsko – smještajni kapacitet (T1) i GPn pristupilo se je i s njim povezanom izradom IiD PPUG-a. Gradsko vijeće Grada je na sjednici održanoj 29.06.2010. godine donijelo Odluku o donošenju DPU 4 Vrbovsko i s time povezanih IiD PPUG-a (SN PGŽ 27/10), a zbog utvrđene pogreške Gradsko vijeće Grada je na sjednici 05.07.2010. godine donijelo Ispravak Odluke o donošenju DPU 4 Vrbovsko i s time povezanih IiD PPUG-a (SN PGŽ 31/10).

Trenutno nije u izradi niti jedna IiD PPUG-a. Međutim, PPUG nije usklađen s PPPGŽ-om (tj. I. i II. IiD) i Zakonom (pojmovnik, za neizgrađena GP nije utvrđena obveza izrade UPU-a ili DPU-a i dr.), pa je potrebno izraditi 1 ili više IiD PPUG-a te do primjene Stavka 6 Članka 60. Zakona koji glasi: "U slučaju međusobne neusklađenosti dokumenata prostornog uređenja, predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mora odlučiti u roku od najviše tri mjeseca o izmjeni i/ili dopuni, odnosno o stavljanju izvan snage neusklađenog dokumenta prostornog uređenja." treba primjenjivati Stavak 2 Članka 60. Zakona koji glasi: "Prostorni planovi lokalne razine moraju biti usklađeni s dokumentom prostornog uređenja državne, odnosno prostornim planom područne (regionalne) razine. Na području na kojem je prostorni plan u suprotnosti s državnim, primjenjuje se dokument prostornog uređenja državne, odnosno prostorni plan područne (regionalne) razine." i Stavak 5 Članka 60. Zakona koji glasi: "U slučaju protivnosti odredbe dokumenta prostornog uređenja odredbi ovoga Zakona primjenjuje se odredba ovoga Zakona.".

Urbanistički planovi uređenja (UPU-ovi)

Na području Grada na snazi su 3 UPU-a, čija je obaveza izrade i donošenja utvrđena PPUG-om i to:

- UPU 1 – UPU naselja Vrbovskog (SN PGŽ 36/08) čiju je Odluku o donošenju Gradsko vijeće Grada donijelo na sjednici održanoj dana 23.09.2008. godine
- UPU 6 gospodarske zone poslovne namjene K₁ – Vrbovsko (SN PGŽ 31/07), čiju je Odluku o donošenju Gradsko vijeće Grada donijelo na sjednici održanoj dana

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

30.07.2007. godine

- UPU 8 skijalište Bijela kosa 1 – centar za zimske sportove (R₁₁) (SN PGŽ 31/07), čiju je Odluku o donošenju Gradsko vijeće Grada donijelo na sjednici održanoj dana 30.07.2007. godine.

UPU naselja Vrbovskog obuhvaća građevinska područja centralnog dijela Vrbovskog i IGPin groblje G₁₇ i G₁₈.

Do sada nije donesena niti jedna IiD UPU-a.

Trenutno je u izradi IiD UPU 8 skijalište Bijela kosa 1 – centar za zimske sportove (ponovna javna rasprava o prijedlogu izmjena i dopuna UPU 8 objavljena je u SN PGŽ 19/12). Odluku o izradi izmjena i dopuna Gradsko vijeće Grada donijelo je na sjednici održanoj dana 16.04.2010. godine (SN PGŽ 15/10). Na temelju predmetne Odluke razlozi za izradu izmjena i dopuna UPU 8 su slijedeći:

- nejasnoće vezane za obvezu izrade DPU 1, DPU 2 i DPU 3, koje je potrebno analizirati i korigirati kroz izmjenu na način da se obveza izrade DPU-a ukloni, jer DPU-i predstavljaju prepreke za investitore u skijalište Bijela Kosa

- usklađenje s gospodarskim potrebama, prvenstveno turističkog gospodarstva, kao osnovne buduće gospodarske grane Grada

- usklađenje Odredbi sa Zakonom

- neusklađenost stvarnog stanja sa zastarjelim katastarskim podlogama.

Na području Grada potrebno je izraditi ukupno 7 UPU-ova za IGPin, čija je obaveza izrade utvrđena PPUG-om i to:

- 5 UPU-a za IGPin gospodarske proizvodne i poslovne namjene (I, K):
  - UPU 2 - zona (I₁) u Vrbovskom;
  - UPU 3 - zona (I₂) u Vrbovskom;
  - UPU 4 - zone (I₃) i (K₅) u naselju Moravice;
  - UPU 5 - zone (I₆) i (K₃) u naseljima Klanac i Rim;
  - UPU 7 - zona (K₄) u Blaževcima,
- 2 UPU-a za IGPin sportsko - rekreacijske namjene (R):
  - UPU 9 – centar za zimske sportove, skijalište Bijela kosa 2 (R₁₂) u naselju Jablan;
  - UPU 10 – golf (R4) u naseljima Rim, Zdihovo, Lipje.

U skladu sa Stavkom 3 Članka 78. Zakona Odlukom o izradi koju donosi Gradsko vijeće moguće je odrediti obuhvat UPU-a čija obveza izrade i donošenja nije utvrđena PPUG-om te je moguće utvrditi uži ili širi obuhvat UPU-a od obuhvata utvrđenog PPUG-om.

Detaljni planovi uređenja (DPU-ovi)

Na području Grada na snazi su 2 DPU-a, čija je obveza izrade i donošenja utvrđena PPUG-om i to:

- DPU 2 – za zonu proizvodne namjene (I₇) Gomirje (SN PGŽ 27/12)
- DPU 4 Vrbovsko- – smještajni kapacitet (T1) i GPn i s time povezanih izmjena i dopuna PPUG-a (SN PGŽ 27/10 i ispravak 31/10).

Do sada nije donesena niti jedna IiD predmetnih DPU-a, te trenutno nije u izradi niti jedna IiD predmetnih DPU-a.

Na području Grada potrebno je izraditi ukupno 15 DPU-a za IGPin, čija je obaveza izrade utvrđena PPUG-om i to:

- 1 DPU za IGPin gospodarske proizvodne namjene (I):
  - DPU 1 - zona (I₅) u naselju Tuk,
- 1 DPU za IGPin gospodarske poslovne namjene (K):
  - DPU 3 - zona (K₂) u Vrbovskom,
- 2 DPU-a za IGPin gospodarske ugostiteljsko - turističke namjene (T):
  - DPU 5 - kamp (T₂₁) i rekreacija (R₃₁) u naselju Severin na Kupi;

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

- DPU 6 – kamp (T_{2_2}) i rekreacija (R_{3_2}) u naselju Klanac;
- 5 DPU-a za IGPin sportsko – rekreacijske namjene (R):
  - DPU 7 – strelište (R_{2_1}) u naselju Nadvučnik;
  - DPU 8 – rekreacija (R_{3_3}) u naselju Gomirje;
  - DPU 9 – rekreacija (R_{3_4}) u naselju Blaževci;
  - DPU 10 – rekreacija i odmor s ugostiteljskim sadržajima (R_{5_1}) u naseljima Severin na Kupi i Damalj;
  - DPU 11 – rekreacija i odmor s ugostiteljskim sadržajima (R_{5_2}) u naselju Musulin,
- 1 DPU za IGPin infrastrukturne namjene (IS):
  - DPU 12 - PUO (IS_4) u Vrbovskom i naselju Tuk,
- 1 DPU za IGPin površine farma (F):
  - DPU 13 - zona (F) u Vrbovskom,
- 2 DPU za IGPin površine uzgajališta (H):
  - DPU 14 - zona (H_1) u Tićima;
  - DPU 15 – zona (H_2) u naselju Vujnovići,
- 2 DPU-a za IGPin groblje (G):
  - DPU 16 – groblje (G_3) u naselju Gomirje;
  - DPU 17 – groblje (G_2) u naselju Dokmanovići.

UPU naselja Vrbovskog odredio je obavezu izrade i donošenja 7 DPU-a i to:

- DPU 1 - za zone R1 i S;
- DPU 2 - za zone T1 i M1;
- DPU 3 - za zone G i K3;
- DPU 4 - za zonu K3;
- DPU 5 - za zonu M1;
- DPU 6 - za zone M1 i M2;
- DPU 7 - za zone M1 i M2, te prometne površine.

UPU 8 skijalište Bijela kosa 1 – centar za zimske sportove (R_{1_1}) odredio je obavezu izrade i donošenja 3 DPU-a i to:

- DPU 1 "Skijalište Bijela Kosa 1" za zone R3.1, R3.2, P, Z2 i V
- DPU 2 "Skijalište Bijela Kosa 1" za zone IS, R4, R3.3, R2, R1.1, R1.2, Z1 i V
- DPU 3 "Skijalište Bijela Kosa 1" za zone R1, Z1 i V.

Donošenjem UPU-a naselja Vrbovskog stavljen je van snage DPU „Ulica Dobra – Vrbovsko“ (SN 16/98).

Međutim UPU naselja Vrbovskog i UPU 8 nisu usklađeni sa Zakonom, odnosno IiD Zakona. Prema Stavku 3 Članka 75. Zakona na području za koje je donesen urbanistički plan uređenja ne može se donijeti detaljni plan uređenja niti određivati obveza njegova donošenja, osim u svrhu provođenja urbane komasacije. Tako da do izrade IiD predmetnih prostornih planova, treba primjenjivati Stavak 5 Članka 60. Zakona prema kojem se u slučaju protivnosti odredbe dokumenta prostornog uređenja odredbi ovoga Zakona primjenjuje odredba ovoga Zakona.

UPU naselja Vrbovskog definirao je izradu DPU 3 za zone G i K3. Obaveza izrade i donošenja DPU-a za groblje definirana je Stavkom 1 Članka 16. Pravilnika o grobljima (NN 99/02)., Rješenje je da se DPU 3 izradi temeljem navedenog Pravilnika, ali u manjem obuhvatu što je omogućeno Stavkom 3. Članka 78. Zakona u kojem se odlukom o izradi provedbenog dokumenta prostornog uređenja može odrediti uži ili širi obuhvat tog dokumenta od obuhvata određenog dokumentom prostornog uređenja šireg područja te se može odrediti obuhvat provedbenog dokumenta prostornog uređenja i za područje za koje obuhvat nije određen dokumentom prostornog uređenja.

U tijeku je izrada IiD UPU 8 skijalište Bijela kosa 1 – centar za zimske sportove (ponovna javna rasprava o prijedlogu izmjena i dopuna UPU 8 objavljena je u SN PGŽ

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

19/12), a jedan od razloga izrade IiD je brisanje obaveze izrade DPU-ova. Odluka o izradi izmjena i dopuna UPU 8 donesena je prije IiD Zakona, te je kao razlog njihovog brisanja navedeno da DPU-ovi predstavljaju prepreke za investitore u skijalište Bijela kosa.

U skladu sa Stavkom 3 Članka 78. Zakona Odlukom o izradi koju donosi Gradsko vijeće moguće je odrediti obuhvat DPU-a čija obveza izrade i donošenja nije utvrđena PPUG-om te je moguće utvrditi uži ili širi obuhvat DPU-a od obuhvata utvrđenog PPUG-om.

Prilog Tablica 5.5.1.A.1. Broj donesenih prostornih planova nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 5.5.1.A.2. Broj donesenih (I, II, ...) izmjena/dopuna prostornih planova nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prilog Tablica 5.5.1.A.3. Broj prostornih planova u izradi nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

III. 2. Provedba dokumenata prostornog uređenja

Provedba prostornih planova

Lokacijske dozvole su do 01.10.2007. godine izdavane temeljem "Zakona o gradnji" (NN 175/03 i 100/04), a danas se izdaju temeljem Zakona. Lokacijska dozvola se izdaje za sve građevine osim za zgrade čija građevinska (bruto) površina nije veća od 400 m², zgrade za obavljanje isključivo poljoprivrednih djelatnosti čija građevinska (bruto) površina nije veća od 600 m² te građevine, radove i druge zahvate u prostoru određene "Pravilnikom o jednostavnim građevinama i radovima" (NN 21/09, 57/10, 126/10, 48/11 i 81/12). Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja izdaje lokacijske dozvole za zahvate u prostoru određene "Uredbom o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu" (NN 116/07 i 56/11) te za zahvate u prostoru koji su planirani na području dviju ili više županija, odnosno Grada Zagreba, ako Zakonom nije propisano drukčije. Za sve ostale zahvate u prostoru lokacije dozvole izdaje Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Ispostava Delnice.

Prema podacima Upravnog odjela za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Ispostava Delnice u posljednje 4 godine (zaključno sa 22. studenim 2012. godine) izdano je 29 lokacijskih dozvola, a od toga najviše 2011. godine (11 tj. 37,93%), dok je 2009., 2010. i 2012. godine (zaključno sa 22. studenim 2012. godine) izdan podjednak broj lokacijskih dozvola (po 6 svake godine tj. 20,69%). Podaci o broju lokacijskih dozvola koje je Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja izdalo na području Grada nisu dostupni.

Građevinske dozvole su do 01.10.2007. godine izdavane temeljem "Zakona o gradnji" (NN 175/03 i 100/04), a danas se izdaju temeljem Zakona. Građevinske dozvole se izdaju za zahvate u prostoru određene "Uredbom o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu" (NN 116/07 i 56/11) te za zahvate u prostoru koji su planirani na području dviju ili više županija, odnosno Grada Zagreba, ako Zakonom nije propisano drukčije. Građevinske dozvole izdaje Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja.

Prema podacima Upravnog odjela za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Ispostava Delnice, nema izdanih građevinskih dozvola za postupke koji su započeli temeljem "Zakona o gradnji" (NN 175/03 i 100/04). Podaci o broju građevinskih dozvola koje je Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja izdalo na području Grada nisu dostupni.

Izdavanje rješenja o uvjetima građenja započelo je 01.10.2007. godine tj. stupanjem na snagu Zakona. Rješenje o uvjetima građenja izdaje se za građenje zgrade čija građevinska

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

(bruto) površina nije veća od 400 m² i zgrade za obavljanje isključivo poljoprivrednih djelatnosti čija građevinska (bruto) površina nije veća od 600 m². Rješenja o uvjetima građenja izdaje Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Ispostava Delnice. U posljednje 4 godine (zaključno sa 22. studenim 2012. godine) izdano je 42 rješenja o uvjetima građenja, a od toga najviše 2010. i 2011. godine (po 14 tj. 40,33%), zatim 2009. godine (12 tj. 28,57%) i 2012. godine (zaključno sa 22. studenim 2012. godine) (2 tj. 4,76%).

Izdavanje potvrde glavnog projekta započelo je 01.10.2007. godine tj. stupanjem na snagu Zakona. Potvrda glavnog projekta izdaje se za građenje građevina za koje se ne izdaje građevinska dozvola, niti rješenje o uvjetima građenja. Potvrde o uvjetima građenja izdaje Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Ispostava Delnice. U posljednje 4 godine (zaključno sa 22. studenim 2012. godine) izdano je 10 potvrda glavnog projekta, a od toga najviše 2009. godine (4 tj. 40,00%) i najmanje 2011. godine (1 tj. 10,00%). 2010. godine izdane su 2 (tj. 20,00%) potvrde glavnog projekta, a 2012. godine (zaključno sa 22. studenim 2012. godine) izdane su 3 (tj. 30,00%) potvrde glavnog projekta.

Izdavanje rješenja za građenja započelo je u lipnju 2009. godine tj. stupanjem na snagu "Zakona o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja" (NN 69/09, 128/10 i 136/12). Rješenje za građenje izdaje se za građenje, uporabu i uklanjanje građevina za koje se prema Zakonu izdaje lokacijska dozvola i potvrda glavnog projekta. Rješenja za građenje izdaje Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Ispostava Delnice. Prema podacima Upravnog odjela za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Ispostava Delnice u posljednje 4 godine (zaključno sa 22. studenim 2012. godine) na području Grada izdana su samo 2 rješenja za građenje i to oba 2011. godine. Rok za podnošenje zahtjeva za izdavanje rješenja za građenja je 30.06.2012. godine.

Izdavanje rješenja o izvedenom stanju i potvrde izvedenog stanja započelo je stupanjem na snagu Zakona (01.10.2007. godine.). Rješenje o izvedenom stanju izdavalо se za zgradu čija građevinska (bruto) površina nije veća od 400 m² i zgradu za obavljanje isključivo poljoprivrednih djelatnosti čija građevinska (bruto) površina nije veća od 600 m² izgrađenu bez rješenja o uvjetima građenja. Potvrda izvedenog stanja izdavala se za građevinu za koju se prema Zakonu izdaje potvrda glavnog projekta i koja je izgrađena bez te potvrde. Rješenja o izvedenom stanju i potvrde izvedenog stanja izdavaо je Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Ispostava Delnice. Rješenja o izvedenom stanju i potvrde izvedenog stanja izdavale su se temeljem Članaka 240. - 248. Zakona sve do stupanja na snagu "Zakona o izmjenama Zakona o prostornom uređenju i gradnji" (NN 90/11) i "Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama" (NN 90/11) u srpnju 2011. godine. Od tada su se rješenja o izvedenom stanju donosila temeljem "Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama" (NN 90/11), a potvrde izvedenog stanja se više nisu izdavale. Rješenja o izvedenom stanju donosio je Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Ispostava Delnice. Donošenjem rješenja o izvedenom stanju ozakonjivala se je nezakonito izgrađena zgrada tj. nova zgrada, odnosno rekonstruirani dio postojeće zgrade izgrađen bez akta kojim se odobrava građenje, odnosno protivno tom aktu, evidentirana na digitalnoj ortofoto karti (DOF5) u mjerilu 1:5000 Državne geodetske uprave izrađenoj na temelju aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske od 21.06.2011. godine., ako su do toga dana izvedeni:

- svi građevinski i drugi radovi te ako se koristi ili se može koristiti ili
- svi grubi konstruktivni građevinski radovi (temelji, zidovi, odnosno stupovi s gredama i stropovи) sa ili bez krovista i ako su u pogledu namjene, veličine i smještaja na čestici izgrađeni u skladu s prostornim planom koji važi na dan stupanja na snagu "Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama" (NN 90/11).

Donošenjem "Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama" (NN 86/12) u srpnju 2012. godine stavljen je van snage "Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

zgradama" (NN 90/11), pa se od tada rješenja o izvedenom stanju donose temeljem "Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama" (NN 86/12). Donošenjem rješenja o izvedenom stanju ozakonjuje se nezakonito izgrađena zgrada tj.:

- zgrada, odnosno rekonstruirani dio postojeće zgrade izgrađene bez akta kojim se odobrava građenje, odnosno protivno tom aktu, vidljiva na digitalnoj ortofoto karti u mjerilu 1:5000 Državne geodetske uprave izrađenoj na temelju aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine (DOF5/2011), na kojoj su izvedeni najmanje grubi konstruktivni građevinski radovi (temelji sa zidovima, odnosno stupovima s gredama i stropom ili krovnom konstrukcijom) sa ili bez krova, najmanje jedne etaže i
- zgrada, odnosno rekonstruirani dio postojeće zgrade izgrađen bez akta kojim se odobrava građenje, odnosno protivno tom aktu na kojoj su izvedeni najmanje grubi konstruktivni građevinski radovi (temelji sa zidovima, odnosno stupovima s gredama i stropom ili krovnom konstrukcijom) sa ili bez krova, najmanje jedne etaže, koja nije nedvojbeno vidljiva na DOF5/2011 ako je vidljiva na drugoj digitalnoj ortofoto karti Državne geodetske uprave izrađenoj na temelju aerofotogrametrijskog snimanja do 21. lipnja 2011. godine ili je do tog dana evidentirana na katastarskom planu ili drugoj službenoj kartografskoj podlozi, a o čemu tijelo nadležno za državnu izmjjeru i katastar nekretnina na zahtjev stranke izdaje uvjerenje.

Rješenja o izvedenom stanju donosi Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Ispostava Delnice.

Prema podacima Upravnog odjela za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Ispostava Delnice, nema izdanih rješenja o izvedenom stanju.

Prilog Tablica 5.5.2.A.1. Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama nalazi se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Inspeksijski nadzor

Nema podataka o broju izdanih inspeksijskih rješenja urbanističke inspekcije i građevinske inspekcije.

III. 3. Provedba drugih razvojnih i programske dokumenata

Grad godišnje donosi sljedeće programe vezane za uređenje i gospodarenje prostorom:

- Program javnih potreba u kulturi
- Program javnih potreba u športu
- Program javnih potreba u predškolskom odgoju i naobrazbi, obrazovanju i znanosti
- Program javnih potreba u socijalnoj skrbi
- Program građenja objekata komunalne infrastrukture
- Program održavanja komunalne infrastrukture
- Program gradnje komunalnih vodnih građevina.

Osim prethodno navedenih programa na području Grada se primjenjuje niz dugoročnih programa, strategija i dokumenata regionalne razine kao što su:

- Razvojna strategija PGŽ 2011.-2013. (SN 03/11)
- Akcijski plan provedbe Razvojne strategije PGŽ 2011.-2013. (SN 03/11)
- Komunikacijska strategija za upravljanje i provedbu Razvojne strategije PGŽ 2011. - 2013. (SN 03/11)
- Plan poslovanja i programa za 2012. godinu, Centar za brdsko – planinsku poljoprivredu PGŽ-a
- Strateški plan održivog razvoja Gorskog kotara 2010.-2013. godine
- Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u PGŽ-u za razdoblje 2009. - 2012. (SN

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

23/09)

- Plan gospodarenja otpadom PGŽ za razdoblje 2007. - 2015. godine (SN 17/07)
- Plan navodnjavanja PGŽ (SN 43/06)
- Plan intervencija u zaštiti okoliša PGŽ (SN 11/04), te niz dugoročnih programa, strategija i dokumenata lokalne razine:
- Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara (SN PGŽ 12/11)
- Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Grada Vrbovskog - ažurirana (SN PGŽ 57/10)
- Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija - ažuriran (SN PGŽ 57/10)
- Plan zaštite i spašavanja za Grad Vrbovsko (SN PGŽ 40/11)
- Plan gospodarenja otpadom Grada Vrbovskog za razdoblje 2011.-2019. godine (SN PGŽ 12/11)
- Plan ukupnog razvoja Grada Vrbovskog (PUR) za razdoblje 2012.-2013.-2020. (SN PGŽ 57/12).

Grad kontinuirano radi na poboljšanju sustava komunalne infrastrukture i to u tehničkom smislu i u smislu usklađenja sa rastućim potrebama životnog standarda stanovnika, kao što i vrši sustavnu politiku uređenja građevinskog zemljišta. Stoga je, u skladu sa "Zakonom o komunalnom gospodarstvu" (NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04 - Uredba, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12) Gradsko vijeće Grada u proteklom četverogodišnjem razdoblju donijelo sljedeće programe izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture:

- Plan gradnje komunalnih vodnih građevina za 2012. godinu (SN PGŽ 3/12)
- I. Izmjene i dopune Programa građenja objekata komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2012. godinu (SN PGŽ 3/12)
- Izvješće o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2011. godinu (SN PGŽ 12/12)
- Izvješće o izvršenju Programa građenja objekata komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2011. godinu (SN PGŽ 12/12)
- I. Izmjena Plana gradnje komunalnih vodnih građevina u 2012. godini (SN PGŽ 22/12)
- I. Izmjena Programa održavanja komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2012. godinu (SN PGŽ 22/12)
- II. Izmjena Programa građenja objekata komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2012. godinu (SN PGŽ 22/12)
- Izvješće o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2010. godinu (SN PGŽ 12/11)
- Izvješće o izvršenju Programa građenja objekata komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2010. godinu (SN PGŽ 12/11)
- I. Izmjena Programa održavanja komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2011. godinu (SN PGŽ 40/11)
- I. Izmjena Programa građenja objekata komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2011. godinu (SN PGŽ 40/11)
- Program održavanja komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2012. godinu (SN PGŽ 53/11)
- Program građenja objekata komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2012. godinu (SN PGŽ 53/11)
- Izvješće o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2009. godinu (SN PGŽ 15/10)
- Izvješće o izvršenju Programa građenja objekata komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2009. godinu (SN PGŽ 15/10)

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

- I. Izmjena Programa održavanja komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2010. godinu (SN PGŽ 43/10)
- I. Izmjena Programa građenja objekata komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2010. godinu (SN PGŽ 43/10)
- Program održavanja komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2011. godinu (SN PGŽ 57/10)
- Program građenja objekata komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2011. godinu (SN PGŽ 57/10)
- Izvješće o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Vrbovskog za 2008. godinu (SN PGŽ 16/09)
- Izvješće o izvršenju Programa građenja objekata komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2008. godinu (SN PGŽ 16/09)
- I. Izmjena Programa održavanja komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2009. godinu (SN PGŽ 41/09)
- I. Izmjena Programa građenja objekata komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2009. godinu (SN PGŽ 41/09)
- Program održavanja komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2010. godinu (SN PGŽ 59/09)
- Program građenja objekata komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovskog za 2010. godinu (SN PGŽ 59/09).

Na području Grada djeluje Centar za brdsko-planinsku poljoprivredu PGŽ-a (CBPP) sa sjedištem u Općini Ravna Gora kojeg su 2000. godine osnovali PGŽ, Općine Brod Moravice, Čavle, Fužine, Jelenje, Klana, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad, Vinodolska i Viškovo te Gradovi Čabar, Delnice, Kastav i Vrbovsko, a trenutno ima 16 osnivača i 11 pridruženih članova. CBPP potiče poljoprivrednu proizvodnju (voćarstvo, pčelarstvo, maslinarstvo, vinarstvo, stočarstvo i dr.) obavljajući sljedeće djelatnosti:

- uslužne djelatnosti u biljnoj proizvodnji;
- izdavanje časopisa i periodičkih publikacija;
- savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem;
- organiziranje stručnih i znanstvenih skupova;
- uvođenje i provedba tehnika ekološke poljoprivrede;
- introdukcija novih pasmina goveda, ovaca, koza, peradi, kunića i ostalih vrsta domaćih životinja;
- osnivanje i pokretanje rada Centra za rasplod i selekciju domaćih životinja;
- sakupljanje starih sorata voćaka u svrhu rada na oplemenjivanju i stvaranju novih biljnih sorata;
- introdukcija i pokusi sa novim sortama ratarskog, povrćarskog, ljekovitog bilja i gljiva te introdukcija novih voćnih sorata;
- pokretanje rada rasadničarske proizvodnje voća, posebno jagodastog te bobičavog i grmolikog voća;
- pokretanje rada na ekološkoj poljoprivredi i ekološkoj zaštiti od bolesti i štetočina;
- pokretanje i nastavak rada na oplemenjivanju domaćih sorata krumpira genetski otpornih na bolesti i štetočine;
- pokretanje i nastavak rada na introdukciji Kanadskog slatkog javora te organiziranje njegove rasadničarske proizvodnje i pokusi na terenu;
- selekcioniranje autohtonih kultivara i izbor iz populacija divljih biljaka (ljeske, borovnice, brusnice, ljekovitog bilja i sl.);
- prodaja vlastitih proizvoda.

Uz razvojne programe koji se provode u suradnji s CBPP-om, potrebno je nastaviti podupirati udruživanje poljoprivrednih proizvođača radi zajedničkog nastupa na tržištu. Ovaj

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

segment može se povezati i s razvojem ruralnog turizma i eko sela.

U svibnju 2010.g. potpisani je između PGŽ i Državne geodetske uprave (DGU) "Sporazum o sufinanciranju izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010.-2013. godine". Temeljem predmetnog Sporazuma DGU se obavezuje PGŽ isporučiti podatke državne izmjere i katastra nekretnina koji su trenutno na raspolaganju te sve novoizrađene službene oblike proizvoda kroz razdoblje trajanja Sporazuma. Sporazumom su obuhvaćeni sljedeći proizvodi i podaci: Detaljna topografska karta u mjerilu 1:25000 (TK25), Hrvatska osnovna karta (HOK5), Digitalni ortofoto proizvodi (DOF5 i DOF2), Digitalni katastarski planovi (rasterski i vektorski), podaci iz Središnjeg registra prostornih jedinica (u alfanumeričkom i grafičkom obliku). Predmetne proizvode mogu za svoje potrebe koristiti sve županijske službe te gradovi i općine (osim Rijeke koja kao veliki grad ugovara zasebno poslove s DGU-om), ako su s PGŽ-om sklopile Sporazume o dalnjem sufinanciranju, što je Grad i učinio, pa za vrijeme trajanja predmetnog Sporazuma može neograničeno koristiti predmetne proizvode. Za koordinaciju između PGŽ-a i DGU-a zadužena je Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje.

III. 4. Provedba zaključaka, smjernica i preporuka iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru jedinice lokalne samouprave

Ovo je za područje Grada 3. Izvješće o stanju u prostoru. "Zakonom o prostornom uređenju" (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02) propisano je donošenje Izvješća o stanju u prostoru i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru za dvogodišnje razdoblje, dok je "Zakonom o LiD Zakona o prostornom uređenju" (NN 100/04) taj period povećan na četverogodišnje razdoblje. Zakonom je zadržano četverogodišnje razdoblje, ali je ukinuta potreba izrade Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru. Za područje Grada odneseno je sveukupno 2 Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru.

U Izvješću o stanju u prostoru Grada Vrbovskog (SN PGŽ 16/07) i Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru (SN PGŽ 16/07) definirana je potreba za izradom UPU 1 - UPU naselja Vrbovsko, UPU 6 Gospodarska zona poslovne namjene K1 – Vrbovsko i UPU 8 Skijalište Bijela kosa 1 – centar za zimske sportove, te su isti doneseni i usvojeni. Donošenjem UPU naselja Vrbovskog stavljen je van snage DPU „Ulica Dobra – Vrbovsko“ (SN 16/98), čija je potreba utvrđena predmetnim Izvješćem i Programom.

U svrhu daljnog poboljšanja uvjeta života i kvalitete življenja sustavno se izgrađuje i unapređuje komunalna infrastruktura. Planirani radovi i finansijska sredstva za izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture definirani su posebnim programom gradnje koje donosi Gradska vijeće svake kalendarske godine za cijelokupno područje Grada. Programi izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture navedeni su u poglavljju III.3. ovog Izvješća. Sustavno se radi na proširenju vodoopskrbne mreže, elektroopskrbne mreže, odvodnje otpadnih voda, te rješavanju problematike odlaganja komunalnog otpada na odlagalištu Cetin. Sukladno prostorno planskoj dokumentaciji i finansijskim mogućnostima provode se i aktivnosti na uređenju i modernizaciji gradskih ulica.

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

IV. PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

IV. 1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja dalnjeg održivog razvoja u prostoru jedinice lokalne samouprave obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Za potrebe ovog Izvješća analizirani su strateški ciljevi utvrđeni "Razvojnom strategijom PGŽ 2011.-2013." (SN PGŽ 03/11) koji su usklađeni s ciljevima "Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske 2011.-2013." (izradilo Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva u svibnju 2010. godine). "Razvojnom strategijom PGŽ 2011.-2013." (SN PGŽ 03/11) postavljena su 4 strateška cilja koji su podijeljeni u prioritete, a oni u mjere.

Strateški cilj 1 je **Razvoj dinamičkog gospodarskog okruženja**, a njegovi prioriteti i mjere su:

1. Razvoj sektora gospodarstva
  - Razvoj prometnog pravca i logistike
  - Razvoj prerađivačke industrije s posebnim naglaskom na brodograđevnu i drvno-prerađivačku industriju
  - Razvoj turizma
  - Razvoj energetskog sektora
2. Povećanje konkurentnosti gospodarstva
  - Unapređenje imovinsko-pravnih odnosa
  - Razvoj tehnološke infrastrukture, razvoj i implementacija novih znanja i tehnologija
  - Razvoj regionalnih sektorskih klastera, umrežavanje poduzetnika i institucija
  - Promocija regije i gospodarstva
3. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva
  - Razvoj poduzetničke infrastrukture
  - Uspostavljanje mreže za informiranje i savjetodavnu podršku poduzetnicima
  - Finansijski instrumenti za podršku poduzetnicima
  - Pomoći ciljanim skupinama poduzetnika
4. Razvoj tržišta radne snage
  - Razvoj ljudskih resursa u funkciji gospodarstva
  - Razvoj lokalnog tržišta rada

Strateški cilj 2 je **Uravnotežen regionalni razvoj**, a njegovi prioriteti i mjere su:

1. Unapređenje županijskih mreža
  - Razvoj prometne infrastrukture i valorizacija pomorskog dobra
  - Odvajanje tranzitnog od lokalnog prometa
  - Izgradnja i uređenje javne infrastrukture
  - Uspostava ekološki održivog sustava javnog prijevoza
  - Razvoj telekomunikacijskih mreža i uvođenje sustava gospodarenja DTK infrastrukturom
2. Razvoj ruralnih područja
  - Diversifikacija gospodarskih aktivnosti u ruralnim područjima
  - Razvoj poljoprivrede i ribarstva

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

3. Razvoj civilnog društva
    - Jačanje kapaciteta civilnog društva
    - Poticanje umrežavanja organizacija civilnog društva, međusektorske i međuinstitucijske suradnje
    - Poticanje transparentnosti u suradnji civilnog društva i javnog sektora
    - Jačanje kapaciteta za alternativne pristupe razvoju
  4. Unapređenje područja sporta i rekreacije
    - Izgradnja nove, uređenje/prilagodba postojeće sportsko-rekreacijske infrastrukture s pripadajućom opremom
    - Unapređenje sportsko-rekreacijskih programa, njihove dostupnosti i ospozobljavanje stručnog osoblja
  5. Razvoj kulturnih djelatnosti
    - Razvoj infrastrukture u kulturi
    - Unapređenje programa u kulturi
    - Valorizacija kulturne materijalne i nematerijalne baštine
  6. Jačanje kapaciteta za upravljanje regionalnim razvojem
    - Jačanje administrativnih i ljudskih kapaciteta za upravljanje regionalnim razvojem
    - Povećanje dostupnosti i kvalitete javnih usluga
    - Jačanje unutaržupanijske, međužupanijske i prekogranične suradnje
- Strateški cilj 3 je **Razvoj ljudskih potencijala**, a njegovi prioriteti i mјere su:
1. Razvoj svih razina i oblika obrazovanja
    - Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje objekata predškolskog odgoja
    - Povećanje uključenosti u programe predškolskog odgoja i obrazovanja
    - Izgradnja, dogradnja i opremanje objekata u školstvu
    - Razvoj osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja kroz razne programe
    - Unapređenje sustava stipendiranja za sve razine obrazovanja
    - Razvoj visokoškolskog obrazovanja
    - Poboljšanje općih uvjeta i dostupnosti studiranja
    - Poticanje cjeloživotnog učenja i razvoja kompetencija kroz formalno i neformalno obrazovanje
  2. Unapređenje zdravila i zdravstvene zaštite
    - Povećanje dostupnosti i obuhvatnosti zdravstvene zaštite na primarnoj i specijalističko-konzilijskoj razini
    - Unapređenje programa palijativne i pokretanje hospicijske skrbi
    - Razvoj zdravstvenih programa izvan standardne zaštite
    - Razvoj programa prevencije i ranog otkrivanja bolesti
    - Promocija zdravih životnih stilova i prevencija ovisnosti
  3. Unapređenje socijalne sigurnosti i socijalne uključenosti
    - Povećanje dostupnosti socijalnih usluga
    - Unapređenje horizontalne i vertikalne koordinacije i stvaranje mreže socijalnih usluga
    - Razvoj ljudskih resursa u području socijalne skrbi
- Strateški cilj 4 je **Zaštita prirode i okoliša**, a njegovi prioriteti i mјere su:
1. Očuvanje bioraznolikosti i sprečavanje rizika
    - Jačanje kapaciteta za očuvanje i upravljanje prirodnim vrijednostima
    - Istraživanje, inventarizacija i monitoring sastavnica prirodne baštine
    - Provodenje mјera zaštite krajobraza, prirodnih staništa, staništa važnih za očuvanje biološke raznolikosti
    - Valorizacija prirodne baštine u cilju održivog razvoja

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

2. Uspostava integriranog sustava upravljanja okolišem
  - Jačanje institucionalnih i ljudskih kapaciteta u području zaštite okoliša
  - Provodenje Strategije i Programa zaštite okoliša i drugih programskih dokumenata PGŽ u području zaštite okoliša
  - Podizanje svijesti građana vezano za gospodarenje okolišem i zaštitu okoliša
  - Razvoj i promicanje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti
3. Razvoj komunalne infrastrukture
  - Uspostava cjelovitog i uravnoteženog sustava vodoopskrbe
  - Unapređenje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda
  - Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

U sklopu izrade "Razvojne strategije PGŽ 2011.-2013." (SN 03/11) formirana je baza projekata i projektnih ideja u svrhu identificiranja i prikupljanja razvojnih projekata i ideja na području PGŽ. U Bazi se nalazi preko 1.000 projekata i projektnih ideja ukupne vrijednosti preko 4.980.000.000,00 €, a koji su usklađeni sa strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama "Razvojne strategije PGŽ 2011.-2013." (SN 03/11). Predlagatelji projekata su PGŽ, jedinice lokalne samouprave (JLS) tj. gradovi i općine, turističke zajednice (TZ), komunalna društva (KD) i dr. Najveći broj projekata (71%) predložila je PGŽ i JLS, a među njima su najzastupljeniji gradovi s 57%, pa općine s 36% te PGŽ s 7%. Na temelju Plana ukupnog razvoja Grada Vrbovskog (PUR) za razdoblje 2012.-2013.-2020. (SN PGŽ 57/12), baza projekata Grada sadržava 15 projekata.

Za izradu i provođenje "Razvojne strategije PGŽ 2011.-2013." (SN 03/11) te "Akcijskog plana provedbe Razvojne strategije PGŽ 2011.-2013." (SN 03/11) i "Komunikacijske strategije za upravljanje i provedbu Razvojne strategije PGŽ 2011.-2013."(SN 03/11) zadužena je Regionalna razvojna agencija (RRA) Porin sa sjedištem u Gradu Rijeci koja je osnovana 1996. godine kako bi davana sustavnu potporu u pokretanju i dalnjem razvitku PGŽ (pa tako i Grada) te njenim gospodarskim subjektima. RRA Porin promiče i realizira projekte regionalnog gospodarskog razvoja i stvara poduzetničku klimu, promovira regionalne potencijale u cilju daljnog rasta i razvoja regije i gospodarskih subjekata kroz planiranje i upravljanje održivim razvojem te suradnjom s domaćim i stranim ulagačima. Osnovne odrednice djelovanja RRA Porin su poticanje i razvoj gospodarskih aktivnosti u cijeloj regiji, a poglavito područja s neiskorištenim prirodnim i potencijalnim resursima, tehnološkog razvoja, porasta konkurentnosti, odnosno poboljšanja prilagođenosti gospodarskih subjekata svjetskom tržištu i povećanja izvoza, poticanja inozemnih ulaganja itd.

Međutim dio mjera je previše kompleksan za provođenje na lokalnoj razini te se stoga provodi samo na regionalnoj razini.

Za potrebe ovog Izvješća izvršena je i analiza Strateškog plana održivog razvoja Gorskih kotara 2010.-2013. godine. Njime je definirano uravnoteženje regionalnog razvoja, smanjenje depopulacije kroz stvaranje novih radnih mesta, bolja kvaliteta života, te smanjenje izoliranosti mikroregije kroz inovacije postojećih poduzeća i stvaranje novih.

Grad je svoj razvoj vido kroz koncepciju investicijskog razvoja pomoću partnerstva privatnog i javnog sektora, a motivi za takav oblik investiranja očitovali su se kroz nedostatna finansijska sredstva za pokretanje novih investicija, efikasniju realizaciju projekta, podjelu rizika između javnog i privatnog sektora, poboljšanje kvalitete i efikasnosti usluga te dugoročna ekonomska-finansijska korist.

Nadalje, Grad se suočavao s razvojnim problemima i razvojnim ograničenjima koji su usporavali njegov gospodarski rast i razvoj. Kao razvojni problem isticali su se neiskorišteni prirodni resursi, neadekvatno zbrinjavanje otpada, nedostatak turističke ponude, nezaposlenost lokalnog stanovništva, zastarjela mehanizacija, slaba naseljenost, neosigurano tržište, ali i razvojna ograničenja kao česte promjene zakonskih propisa, EU kvote zbog jake konkurenkcije s EU tržišta te neulaganje države u komunalnu, socijalnu i poslovnu

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

infrastrukturu.

Kako bi Grad ostvario svoj gospodarski rast i razvoj morao je u potpunosti slijediti regionalnu viziju i politiku upravljanja okolišem te sudjelovati u gospodarskom razvitku kroz održivi razvoj što predstavlja iskorištavanje resursa, orijentaciju tehničkog razvoja i institucionalne promjene u međusobnom skladu koje omogućavaju ispunjenje potreba sadašnjih i budućih generacija.

S ciljem promicanja održivog ruralnog razvoja i unapređenja inicijativa i interesa od važnosti za područje Gorskog kotara osnovana je 2009. godine Udruga LAG Gorski kotar. LAG Gorski kotar nastao je na načelima LEADER Programa (Links between actions for the development of the rural economy) koji se odnosi na razvoj ruralnog prostora EU, temelji se na mobiliziranju i provedbi lokalnog razvoja u ruralnim zajednicama kroz lokalna partnerstva iz gospodarskog, društvenog i civilnog sektora (lokalne akcijske grupe – LAG-ove).

LAG Gorski kotar pokušava putem Leader metodologije razvoja ruralnih područja, koja je proteklih desetljeća uspješno razvijana na području EU, otvoriti novu i perspektivnu mogućnost razvoja Gorskog kotara. Perspektiva se krije u mogućnosti korištenja sredstava iz Leader fonda za razvoj ruralnih krajeva EU. Radi se u principu o okupljanju što većeg broja stanovnika Gorskog kotara, odnosno, uspostavi i razvoju veza između aktivnosti koje doprinose gospodarskom razvoju tog prostora. Namjera mu je pomoći građanima, grupama, tvrtkama i drugim nositeljima razvoja u ruralnom prostoru da razmotre potencijal svojeg područja te potaknu provedbu integriranih strategija i programa održivog razvoja. LAG predstavlja sve društvene segmente zainteresirane za razvoj - predstavnike lokalnih i regionalnih vlasti, privatnog sektora te civilnog društva.

Ukoliko se žele privući sredstva iz budućeg LEADER programa, bit će potrebno osnovati još nekoliko LAG-ova na području Županije. No, već sada putem korištenja IPARD programa - mjera 301, može se kod valorizacije projekata postići gotovo 1/3 bodova više za pojedinu jedinicu lokalne samouprave, ako postoji LAG na njezinom području.

Na temelju Strateškog plana razvoja Gorskog kotara 2010. – 2013. godine, u okviru i uz finansijsku pomoć MATRA programa pokrenut je pilot projekt za oporavak Gorskog kotara pod nazivom „Održiva budućnost ruralnih područja Hrvatske“. Cilj projekta je pokretanje održivog ruralnog razvoja prema LEADER programu, koji se postiže formiranjem Lokalne akcijske grupe (LAG) te izradom strateškog dokumenta održivog razvoja za područje Gorskog kotara.

Za provođenje ciljeva na lokalnoj razini najznačajniji je Plan ukupnog razvoja Grada Vrbovskog (PUR) za razdoblje 2012.-2013.-2020 (SN PGŽ 57/12). Isti se donosi u svrhu ostvarivanja primarnih ciljeva koji se temelje na sukladnom i bržem gospodarskom razvitku, ispunjavajući preduvjete temeljene na:

- povećanju kvalitete života Grada,
- dugoročna sigurnost prihoda,
- dugoročna sigurnost radnih mjesti u gospodarstvu,
- povećanje prihoda Grada,
- povećanje prihoda gospodarskih subjekata
- povećanje zaposlenosti lokalnog stanovništva.

Planom ukupnog razvoja Grada Vrbovskog (PUR) za razdoblje 2012.-2013.-2020. (SN PGŽ 57/12) utvrđena su tri strateška cilja koje bi Grad i Mikroregija Gorski kotar trebali ostvariti:

- održivi razvoj kojem je prioritet razvoj poljoprivrede, razvoj turizma, razvoj malog i srednjeg poduzetništva i ljudski potencijal
- zaštita okoliša kojem je prioritet zaštita voda, zaštita šuma, gospodarenje otpadom
- energetika kojoj je prioritet obnovljivi izvori energije.

Mjere koje je potrebno poduzeti za postizanje navedenih ciljeva su slijedeće:

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

- Razvoj poljoprivrede: poticanje okrugnjavanja zemljišnih posjeda, poticanje eko uzgoja i proizvodnje hrane, podupiranje udruživanja poljoprivrednih proizvođača, educiranje stanovnika o mogućnosti korištenja potpora za projekte u poljoprivredi
- Razvoj turizma: poticanje razvoja zimskog, ruralnog turizma i eko sela, očuvanje prirodne i kulturne baštine, podizanje i razvoj kvalitete smještajnih kapaciteta, poticanje udruživanja turističkih dionika i zajednički nastup na tržištu, educiranje stanovnika o mogućnosti korištenja potpora za projekte u turizmu
- Razvoj malog i srednjeg poduzetništva: razvoj poslovnih zona u njihovo komunalno opremanje, povećati dostupnost finansijskih instrumenata poduzetnicima, privlačenje stranih i domaćih ulagača, razvoj ljudskih resursa i lokalnog tržišta rada
- Ljudski potencijal: povećanje dostupnosti informacija vezanih uz tržište rada, jačanje suradnje između županijskih i lokalnih institucija vezano za obrazovanje, zapošljavanje i poduzetništvo, unapređenje postojećih i izrada novih programa poticanja zapošljavanja, te provedba istih
- Zaštita voda: nadziranje zaštite i ljudska osvještenost u gospodarskim vodama, zaštita izvora i podzemnih voda od zagađenja, rekonstrukcija i izgradnja infrastrukture za opskrbu vodom, unapređenje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda
- Zaštita šuma: gospodarenje šumama
- Gospodarenje otpadom: uspostava novog sustava za gospodarenje otpadom (eduksija stanovništva), sanacija postojećih odlagališta
- Obnovljivi izvori energije: povećanje udjela obnovljivih energija – mini protočne elektrocentrale (Dobra, Kupa, Kamačnik), biomasa, solarna energija, energetska učinkovitost

IV. 2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornog uređenja na razini jedinice lokalne samouprave

U narednom četverogodišnjem razdoblju potrebno je izraditi I. (ciljanu) IiD PPUG-a u skladu sa Stavkom 6 Članka 60. i Stavkom 6 Članka 83. Zakona, jer PPUG nije usklađen s PPPGŽ-om (tj. I. i II. IiD) i Zakonom (pojmovnik, za neizgrađena GPn nije utvrđena obveza izrade UPU-a ili DPU-a i dr.).

U narednom četverogodišnjem razdoblju potrebno je izraditi II. (sveobuhvatnu) IiD PPUG-a zbog sljedećih razloga:

- rezultata popisa stanovništva iz 2011. godine
- nove zakonske i podzakonske regulative (npr. koja je stupila na snagu ili je IiD nakon stupanja na snagu PPUG-a, koja će stupiti na snagu nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju i dr.), a osobito Pravilnika iz Članka 58. Stavka 6 Zakona o mjerilima kartografskih prikaza, standardu elaborata prostornih planova i obveznih priloga (kojeg je temeljem Članka 340. Stavka 3 Zakona Ministar bio dužan donijeti do 01.10.2009. godine., ali još uvjek nije donesen)
- IiD sustava zaštite okoliša, prirode i kulturne baštine (npr. potencijalna područja Natura 2000 i promjene stupnja zaštite: zaštićenih područja prirode, područja Nacionalne ekološke mreže, zaštićenih i ugroženih vrsta, rijetkih i ugroženih staništa i dr. te propisati mjere zaštite; promjene stupnja zaštite pojedinih zaštićenih, preventivno zaštićenih i evidentiranih nepokretnih kulturnih dobara u odnosu na stupanj njihove zaštite utvrđen PPUG-om te propisati mjere zaštite za predmetna nepokretna kulturna dobra)
- novih razvojnih studija infrastrukturnih sustava te njihovih IiD

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

- novog Prostornog plana PGŽ-a (javna rasprava je održana u periodu od 21.07. do 18.09. 2012. godine)
- IiD Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske i IiD Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske (Odluke o izradi IiD su donesene u kolovozu 2012. godine).

U narednom četverogodišnjem razdoblju moguće je izraditi jednu ili više IiD PPUG-a u detalju u skladu sa Stavkom 5 Članka 78. Zakona tj. u jedinstvenom postupku s izradom provedbenog dokumenta prostornog uređenja (UPU ili DPU) te njihovih IiD pri čemu se donosi zajednička odluka o izradi IiD PPUG-a i izradi novog ili IiD DPU-a. Isto tako, u narednom četverogodišnjem razdoblju moguće je izraditi jednu ili više ciljanih IiD PPUG-a ukoliko se, u skladu s Člankom 81. Zakona, zahtjevi fizičkih i pravnih osoba za izmjenom PPUG-a pokažu opravdanim.

Iako je PPUG izrađen s projekcijom do 2020. godine, prijedlog novog Prostornog plana PGŽ-a utvrđio je obavezu izrade i donošenja novog Prostornog plana uređenja Grada.

U narednom četverogodišnjem razdoblju potrebno je izraditi sljedeće PPPPO-ove:

- PPPPO park prirode dolina Kupe.

čija je obaveza izrade i donošenja utvrđena PPUG-om i PPPGŽ-om.

U narednom četverogodišnjem razdoblju potrebno je izraditi odnosno završiti izradu UPU 8, čija je izrada započela 2010. godine.

Prijedlog novog prostornog plana PGŽ-a utvrđio je obavezu izrade i donošenja UPU-a za:

- GP centralnog naselja Vrbovsko
- IGPin gospodarske namjene, ugostiteljsko – turističke namjene i sportske namjene
- neizgrađeni dio GP.

U narednom četverogodišnjem razdoblju, a u skladu sa Stavkom 3 Članka 78. Zakona, Odlukom o izradi koju donosi Gradsko vijeće moguće je odrediti obuhvat UPU-a ili DPU-a čija obveza izrade i donošenja nije utvrđena planom višeg reda, te je moguće utvrditi uži ili širi obuhvat UPU-a ili DPU-a od obuhvata utvrđenog PPUG-om.

U narednom četverogodišnjem razdoblju moguće je izraditi jednu ili više ciljanih IiD UPU-a ili DPU-a ukoliko se, u skladu s Člankom 81. Zakona, zahtjevi fizičkih i pravnih osoba za izmjenom UPU-a ili DPU-a pokažu opravdanim.

U narednom četverogodišnjem razdoblju na listi prioriteta je izrada i donošenje dokumenata prostornog uređenja za zone ugostiteljsko – turističke i sportsko – rekreacijske namjene jer je prioritetni cilj Grada razvoj zimskog i ruralnog turizma, a razvoju pojedinih ugostiteljsko turističkih i sportsko rekreacijskih destinacija prethoditi će izrada pojedinog provedbenog dokumenta. Isto tako, u narednom četverogodišnjem razdoblju na listi prioriteta je izrada i donošenje dokumenata prostornog uređenja za zone gospodarske – proizvodne i poslovne namjene jer Grad teži razvoju malog i srednjeg poduzetništva, a razvoju pojedinih proizvodnih i poslovnih zona prethodit će izrada pojedinog provedbenog dokumenta.

U skladu s Člankom 81. Zakona prijedlog za izradu dokumenata prostornog uređenja lokalne razine te njihovih IiD (sa ili bez načina financiranja iz drugih izvora temeljem Članka 59. Stavka 2 Zakona) može dati svatko, a o obrazloženim i dokumentiranim prijedlozima odlučuje Gradsko vijeće na prijedlog Gradonačelnika najmanje jedanput u godini dana. Pri tome treba uzeti u obzir sljedeće odredbe Zakona:

- Članak 60. Stavak 4 koji glasi: "Dokumentom prostornog uređenja užega područja mogu se propisati stroži kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi od onih propisanih dokumentom prostornog uređenja širega područja, te se ne moraju planirati sve namjene prostora određene dokumentom prostornog uređenja širega područja kao mogućnost."
- Članak 78. Stavak 3 koji glasi: "Odlukom o izradi provedbenog dokumenta

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

prostornog uređenja može se odrediti uži ili širi obuhvat tog dokumenta od obuhvata određenog dokumentom prostornog uređenja šireg područja te se može odrediti obuhvat provedbenog dokumenta prostornog uređenja i za područje za koje obuhvat nije određen dokumentom prostornog uređenja.", jer omogućavaju preispitivanje planskih elemenata utvrđenih dokumentima prostornog uređenja šireg područja (PPUG-a).

Odlukom o izradi dokumenta prostornog uređenja odnosno njegove IiD, moguće je utvrditi obvezu izrade posebnih stručnih podloga.

IV. 3. Prijedlog aktivnosti za unapređenje održivog razvoja u prostoru

Donošenjem i utvrđivanjem prostornih planova formiraju se lokacije na kojima se odvijaju gospodarske (poslovne, proizvodne, ugostiteljsko – turističke), sportsko – rekreativne djelatnosti bitne za razvoj ovog područja. Privlačenjem domaćih i stranih ulagača i traženjem izvora financiranja ostvaruje se realizacija predloženih i odobrenih projekata koji izravno utječu na razvoj područja i pokazatelje rasta i razvoja.

Vizija, usmjerena prema ruralnom razvoju Grada, ogleda se u postavljanju strateških ciljeva usmjerjenih vraćanju stanovništva na ovo područje kroz ostvarenje bitnih uvjeta za život i rad.

Realizacija ciljeva moguća je pokretanjem poljoprivrede, stočarstva i domaće proizvodnje koji u konačnici teže razvoju ruralnog turizma. Zatim tu je i nedovoljna iskorištenost prirodnih resursa – vode i šuma i prerađivačka drvna industrija. Jedan od važnih projekata je i realizacija SRC Bijela kosa.

Na temelju Plana ukupnog razvoja Grada (PUR) za razdoblje 2012.-2013.-2020., razvoj na području Grada usmjeren je prema ruralnom razvoju koji se temelji na povolnjom geografskom i geoprometnom položaju, bogatim i raznolikim prirodnim resursima, krajobraznoj i biološkoj raznolikosti, te atraktivnoj prirodnoj i kulturnoj baštini. Rješenje trenutnog stanja na ovom području, Grad vidi u udruživanju javnog i privatnog sektora, pokretanju obiteljskih imanja – poticanje poljoprivrede i stočarstva, a time i pojavu domaćih proizvoda na tržištu te u razvoju seoskog, sportskog i ribolovnog turizma. Potrebno je težiti ispunjenju osnaživanja održivog razvoja i gospodarstva kroz razvoj poljoprivrede, zimskog i ruralnog turizma te malog i srednjeg poduzetništva, vodeći pritom brigu o standardu stanovništva.

Za unaprjeđenje sustava prostornog uređenja potrebno je:

- pribaviti katastarske planove k.o. u digitalnom obliku kao podloge za izradu dokumenata prostornog uređenja te njihovih IiD;
- pribaviti digitalne ortofoto karte (DOF) izrađene na temelju aerofotogrametrijskog snimanja od 21.06.2011. godine;
- konstantno ažurirati web stranicu Grada (www.vrbovsko.hr) podacima o svim dokumentima prostornog uređenja na snazi te promptno podacima o dokumentima prostornog uređenja u izradi;
- educirati građane i ostale sudionike u procesu izrade dokumenata prostornog uređenja.

Za uspješnu provedbu dokumenata prostornog uređenja bitna je i izrada dokumenata uvjetovanih važećim zakonskim propisima kao što su:

- Procjena utjecaja zahvata na okoliš i Ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš u skladu sa "Zakona o zaštiti okoliša" (NN 110/07) i "Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš" (NN 64/08 i 67/09)

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

- Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša u skladu sa "Zakonom o zaštiti okoliša" (NN 110/07) i "Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša" (NN 114/08)
- Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu u skladu sa "Zakonom o zaštiti prirode" (NN 70/05 i 139/08) i "Pravilnikom o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu" (NN 118/09) i dr.

Kako bi se ostvarili uvjeti za daljnji prostorni razvoj potrebno je ostvariti minimalnu komunalnu opremljenost građevnih čestica na području Grada, a to je na temelju PPUG-a:

- pristup na javnu prometnu površinu;
- priključak na sustav elektroopskrbe i na električku komunikacijsku mrežu;
- priključak na sustav vodoopskrbe i sustav odvodnje otpadnih voda (ili drugi odgovarajući način vodoopskrbe i/ili odvodnje – cisterne i sabirne jame).

Potrebno je graditi infrastrukturne građevine planirane važećim dokumentima prostornog uređenja (PPUG, UPU, DPU) što je detaljno opisano u Poglavlju II.4. ovog Izvješća i sljedećim dokumentima:

- "Razvojna strategija PGŽ 2011.-2013." (SN PGŽ 03/11)
- „Plan ukupnog razvoja Grada Vrbovskog (PUR) za razdoblje 2012.-2013.-2020“ (SN PGŽ 57/12)
- programi izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture.

Također je bitno održavati postojeće infrastrukturne građevine te ih rekonstruirati s ciljem:

- smanjenja gubitaka (npr. u vodoopskrbnim cjevovodima)
- sprječavanja zagađenja okoliša (npr. cjevovoda za odvodnju otpadnih voda)
- povećanja kapaciteta (npr. trafostanica).

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

V. IZVORI I BIBLIOGRAFIJA

Pri izradi ovog Izvješća korišteni su sljedeći izvori i bibliografija:

- Grad
(<http://www.vrbovsko.hr>)
- Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko - goranske županije
(<http://www.zavod.pgz.hr>)
- Ministarstvo kulture
(<http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=6212>)
- Državni zavod za statistiku
(<http://www.dzs.hr>)
- SN PGŽ
(<http://www.sn.pgz.hr>)
- Državni zavod za zaštitu prirode
(<http://www.dzzp.hr/ekoloska-mreza/natura-2000-129.html>)
- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova europske unije
(<http://www.mrrfeu.hr>)
- Turistička zajednica Grada Vrbovskog
(<http://www.tz-vrbovsko.hr>)
- PPUG (SN PGŽ 41/05, 27/10, 31/10)
- PPPGŽ (SN PGŽ 14/00, 12/05, 50/06, 08/09, 03/11)
- Razvojna strategija PGŽ 2011.-2013. (SN 03/11)
- Plan poslovanja i programa za 2012. godinu, Centar za brdsko – planinsku poljoprivrednu PGŽ-a
- Strateški plan održivog razvoja Gorskog kotara 2010.-2013. godine
- Plan gospodarenja otpadom Primorsko – goranske županije 2007. – 2015.“ (SN PGŽ 17/07)
- Plan gospodarenja otpadom Grada Vrbovskog za razdoblje 2011. – 2019. godine (SN PGŽ 12/11)
- Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija - ažurirana (SN PGŽ 57/10)
- Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara (SN PGŽ 12/11)
- Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija - ažuriran (SN PGŽ 57/10)
- Plan ukupnog razvoja Grada Vrbovskog (PUR) za razdoblje 2012.-2013.-2020 (SN PGŽ 57/12)
- Demografska studija "Geografska i demografska obilježja, razvitak središnjih uslužnih funkcija i sustav središnjih naselja područja Grada Vrbovskog" (izradili Tonko Radica, mr. geograf. znanosti iz Zagreba i ADF d.o.o. iz Karlovca 2003. godine)
- "Odluka o razvrstavanju javnih cesta" (NN 44/12)
- "Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti na lokalnoj razini" (izradilo Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva u srpnju 2010.g.)
- dopis Hrvatskih cesta d.o.o., Sektor za studije i projektiranje, Odjel za studije, zakonsku i tehničku regulativu (Klasa: 361-01/12-01/73, Ur.broj: 345-311/516-2012-2-DS, od 28. studenog 2012. godine)
- dopis HAKOM-a (Klasa: 350-01/12-01/11, Ur.broj:376-13/GŠ-12-2 (IS), od 29. studenog 2012. godine)
- dopis HEP – ODS-a d.o.o., Elektroprivorme Rijeka (broj i znak:401200401-

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

- 22012/12-GG, od 22. studenog 2012. godine)
- dopis Plinacro-a d.o.o. (Klasa: PL-12/5634, Ur.broj: K/IK1-12-2, od 27. studenog 2012. godine)
  - dopis JANAFA d.d. (Znak i broj: 1-2.2.4.-679/12, od 27. studenog 2012. godine)
  - dopis Državnog zavoda za zaštitu prirode (Klasa: 612-07/12-25/11, Ur.broj: 366-07-4-12-2, od 5. prosinca 2012. godine)
  - dopis Upravnog odjela za graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Ispostava Delnice (Klasa: 361-01/12-12/9, Ur.broj: 2170/1-03-03/6-12-2 od 22. studenog 2012. godine)
  - dopis Ministarstva turizma (Klasa:350-01/12-01/2, Ur.broj:529-04-01-02-12-2, od 30. studenog 2012. godine)
  - dopis Autocesta Rijeka – Zagreb d.d., Sektor građenja i gospodarenja (Ur.broj:01-200-01-2458/12, od 30. studenog 2012. godine)
  - dopis Agencije za zaštitu okoliša (Broj:30-12-2443/79, od 04. prosinca 2012. godine)
  - dopis Ureda državne uprave u Primorsko – goranskoj županiji, Služba za gospodarstvo (Klasa:310-31/12-01/3, Ur.broj:2170-03-02-12-2, od 4. prosinca 2012. godine)
  - dopis Županijske uprave za ceste PGŽ-a (Klasa:350-01/12-01/106, Ur.broj:2170-03-09-12-2, od 4. siječnja 2013. godine)
  - dopis HŽ Infrastruktura, Razvoj i investicijsko planiranje (broj i znak: /1, 1.3.1.ST 5/30, od 14. siječnja 2013. godine)
  - dopis Komunalca d.o.o. Vrbovsko (Ur.broj: 27/2-2013, od 21. siječnja 2013. godine)
  - dopis Ministarstva kulture (Klasa: 612-08/12-01/2449, Ur.broj: 532-04-12/3-13-3, od 18. siječnja 2013. godine)
  - dopis Turističke zajednice Grada Vrbovskog (broj: 2/2013, od 17. siječnja 2013. godine)

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

VI. POPIS TABLIČNIH PRILOGA, KARTOGRAFSKIH PRILOGA I GRAFOVA

Svi tablični prilozi, kartografski prilozi i grafovi nalaze se u poglavlju II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji, a uz svaki prilog navedeno je na koje se poglavlje odnose.

VI. 1. Tablice

1. *Tablica 1.1.1.A.1. Broj stanovnika vezano za poglavlje I. 3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave*
2. *Tablica 1.1.1.B.1. Broj domaćinstava vezano za poglavlje I. 3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave*
3. *Tablica 1.1.1.B.2. Indeks rasta broja domaćinstava vezano za poglavlje I. 3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave*
4. *Tablica 1.1.1.B.3. Prosječna veličina domaćinstva vezano za poglavlje I. 3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave*
5. *Tablica 1.1.2.A.1. Indeks razvijenosti + Tablica 1.1.2.A.2. Stupanj razvijenosti vezano za poglavlje I. 3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave*
6. *Tablica 2.2.2.A.1. Površina naselja* vezano za poglavlje II. 1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave*
7. *Tablica 2.2.2.B.1. Površina GPn* vezano za poglavlje II. 1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave*
8. *Tablica 2.2.2.B.2. Površina i udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS + Tablica 2.2.2.B.3. Površina i udio izgrađenog dijela GP u odnosu na ukupnu površinu JLS + Tablica 2.2.2.B.4. Površina i udio neizgrađenog dijela GP u odnosu na ukupnu površinu GP + Tablica 2.2.2.B.5. Broj stanovnika po površini GP + Tablica 2.2.2.B.6. Broj stanovnika po površini izgrađenog dijela GP vezano za poglavlje II. 1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave*
9. *Tablica 2.2.3.A.1. Ukupna površina IGPin (izgrađeni dio + neizgrađeni dio) + Tablica 2.2.3.A.2. (2.2.3.A.2a+2.2.3.A.2b+2.2.3.A.2c+2.2.3.A.2d+2.2.3.A.2e) Površina i udio površine IGPin pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGPin vezano za poglavlje II. 1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave*
10. *Tablica 2.2.1.A.1. Broj naselja + Tablica 2.2.1.A.2. Gustoća naselja vezano za poglavlje II. 2. Sustav naselja*
11. *Tablica 2.2.1.A.3. Gustoća naseljenosti vezano za poglavlje II. 2. Sustav naselja*
12. *Tablica 2.2.1.A.4. Broj i udio naselja prema funkciji vezano za poglavlje II. 2. Sustav naselja*
13. *Tablica 3.3.1.A.1. Duljina cesta po vrstama + Tablica 3.3.1.A.2. Udio pojedinih vrsta cesta + Tablica 3.3.1.A.3. Cestovna gustoća (duljina cesta/površina područja) vezano za poglavlje II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom*
14. *Tablica 3.3.1.B.1. Duljina pruge prema vrsti + Tablica 3.3.1.B.2. Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga + Tablica 3.3.1.B.3. Gustoća željezničkih pruga (dužina/površina područja) vezano za poglavlje II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom*
15. *Tablica 3.3.1.F.1. Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika vezano za*

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

- poglavlje II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom*
16. *Tablica 3.3.2.A.1. Duljina elektroopskrbnih vodova + Tablica 3.3.2.A.2. Udio i duljina elektroopskrbnih vodova prema vrsti vezano za poglavlje II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom*
  17. *Tablica 3.3.2.B.1. Duljina plinovoda + Tablica 3.3.2.B.2. Udio prema vrsti plinovoda vezano za poglavlje II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom*
  18. *Tablica 3.3.2.C.1. Duljina naftovoda vezano za poglavlje II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom*
  19. *Tablica 3.3.3.A.1. Duljina javne vodoopskrbne mreže vezano za poglavlje II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom*
  20. *Tablica 3.3.3.A.2. Potrošnja pitke vode vezano za poglavlje II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom*
  21. *Tablica 3.3.3.B.1. Duljina kanalizacijske mreže vezano za poglavlje II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom*
  22. *Tablica 3.3.3.B.2. Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda - broj i kapacitet vezano za poglavlje II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom*
  23. *Tablica 3.3.4.A.1. Broj i površina odlagališta prema vrsti vezano za poglavlje II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom*
  24. *Tablica 3.3.4.A.2. Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)* vezano za poglavlje II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom*
  25. *Tablica 4.4.1.A.1. Površina poljoprivrednog zemljišta* + Tablica 4.4.1.A.2. Udio poljoprivrednog zemljišta** + Tablica 4.4.1.A.3. Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
  26. *Tablica 4.4.1.B.1. Površina šumskog zemljišta* + Tablica 4.4.1.B.2. Udio šumskog zemljišta** + Tablica 4.4.1.B.3. Površina šumskog zemljišta po stanovniku vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
  27. *Tablica 4.4.1.C.1. Površine površinskih voda prema vrsti (jezero, ribnjak, umjetni bazeni, more...) + Tablica 4.4.1.C.2. Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
  28. *Tablica 4.4.1.C.3. Dužina vodotoka vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
  29. *Tablica 4.4.1.E.1. Broj i površina eksploracijskih polja po vrstama mineralnih sirovina vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
  30. *Tablica 4.4.2.A.1a Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
  31. *Tablica 4.4.2.A.1b Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
  32. *Tablica 4.4.2.A.2. Broj ekološki značajnih područja i površina ekološke mreže vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
  33. *Tablica 4.4.2.A.3. Broj i površina posebno zaštićenih područja (Natura 2000) vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
  34. *Tablica 4.4.3.A.1. Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara vezano za*

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

- poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
- 35. *Tablica 4.4.3.A.2. Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara* vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
- 36. *Tablica 4.4.3.A.3. Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
- 37. *Tablica 4.4.4.A.1. Površina šuma s rizikom od požara vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
- 38. *Tablica 5.5.1.A.1. Broj donesenih prostornih planova vezano za poglavlje III. 1. Izrada dokumenata prostornog uređenja*
- 39. *Tablica 5.5.1.A.2. Broj donesenih (I, II, ...) izmjena/dopuna prostornih planova vezano za poglavlje III. 1. Izrada dokumenata prostornog uređenja*
- 40. *Tablica 5.5.1.A.3. Broj prostornih planova u izradi vezano za poglavlje III. 1. Izrada dokumenata prostornog uređenja*
- 41. *Tablica 5.5.2.A.1. Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama* vezano za poglavlje III. 1. Izrada dokumenata prostornog uređenja*

VI. 2. Kartografi

- 1. *Kartogram 1.1.1.A.1. Broj stanovnika vezano za poglavlje I. 3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave*
- 2. *Kartogram 2.2.2.A.1. Površina naselja* vezano za poglavlje II. 1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave*
- 3. *Kartogram 2.2.2.B.1. Površina GPn* vezano za poglavlje II. 1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave*
- 4. *Kartogram 2.2.1.A.3. Gustoća naseljenosti vezano za poglavlje II. 2. Sustav naselja*
- 5. *Kartogram 2.2.1.A.4. Broj i udio naselja prema funkciji vezano za poglavlje II. 2. Sustav naselja*
- 6. *Kartogram 4.4.1.A.1. Površina poljoprivrednog zemljišta* vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
- 7. *Kartogram 4.4.1.B.1. Površina šumskog zemljišta* vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*

VI. 3. Grafovi

- 1. *Graf 1.1.1.A.2. Indeks kretanja broja stanovnika vezano za poglavlje I. 3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave*
- 2. *Graf 1.1.1.A.3. Prirodni priраст stanovništva vezano za poglavlje I. 3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave*
- 3. *Graf 1.1.1.B.1. Broj domaćinstava vezano za poglavlje I. 3. Osnovna prostorna obilježja jedinice lokalne samouprave*
- 4. *Graf 2.2.2.B.1. Površina GPn vezano za poglavlje II. 1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave*
- 5. *Graf 2.2.3.A.2. (2.2.3.A.2a+2.2.3.A.2b+2.2.3.A.2c+2.2.3.A.2d+2.2.3.A.2e) Površina i udio površine IGPn pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGPn vezano za poglavlje II. 1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina jedinice lokalne samouprave*
- 6. *Graf 4.4.1.A.2. Udio poljoprivrednog zemljišta* vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*
- 7. *Graf 4.4.1.B.2. Udio šumskog zemljišta* vezano za poglavlje II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja*

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013.-2017.godine

Članak 2.

Ovo Izvješće o stanju u prostoru objaviti će se u "Službenim novinama Primorsko goranske županije" te biti dostavljeno Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja i Zavodu za prostorno uređenje u roku 15 dana od dana objave.

Obvezni prostorni pokazatelji iz Poglavlja II.6. ovog Izvješća, nisu predmet objave.

Klasa: 350-07/13-01-1
Ur. broj: 2193-01-01/13-01
Vrbovsko, 28.02.2013.

GRADSKO VIJEĆE GRADA VRBOVSKOG

Predsjednik

Dražen Mufić, dipl. ing., v. r.